

ΣΧΕΔΙΟ**DRAFT****ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ
HELLENIC STANDARD****Συστήματα διαχείρισης της βιωσιμότητας πόλεων — Απαιτήσεις και οδηγίες χρήσης****Sustainable development in communities — Management system for sustainable development — Requirements with guidance for use****ΠΡΟΣΟΧΗ!**

Το παρόν σχέδιο δεν είναι πρότυπο ΕΛΟΤ αλλά αποτελεί σχέδιο ελληνικού προτύπου για δημόσια κρίση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν σχόλια με καταληκτική ημερομηνία την Παρασκευή 13 Οκτωβρίου 2017. Για τη διευκόλυνση της υποβολής σχολίων επισυνάπτεται έντυπο υποβολής παρατηρήσεων.

Οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις, αξιολόγηση ή/και προτάσεις βελτίωσης υποβάλλονται στην ηλ. διεύθυνση dtenq@elot.gr ή στα τηλέφωνα 210 2120113 ή στο τ/ο(fax) 210 2120325 ή στη διεύθυνση ΕΛΟΤ, ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΟΥ 50, 121 33 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Κλάση τιμολόγησης: xxx

Πρόλογος

Το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ ISO 37101 «Συστήματα διαχείρισης της βιωσιμότητας πόλεων — Απαιτήσεις και οδηγίες χρήσης» αποτελεί την ελληνική έκδοση του Διεθνούς Προτύπου ISO 37101:2016 «Sustainable development in communities — Management system for sustainable development — Requirements with guidance for use»

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο επιμελήθηκε, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σύνταξης και Έκδοσης Ελληνικών Προτύπων και Προδιαγραφών, η Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ-Τ 16/ΟΕ 5 «Βιώσιμες και Έξυπνες πόλεις» τη γραμματεία της οποίας έχει η Διεύθυνση Τυποποίησης του ΕΛΟΤ.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Εισαγωγή.....	6
Συστήματα διαχείρισης της βιωσιμότητας πόλεων — Απαιτήσεις και οδηγίες χρήσης.....	11
1 Αντικείμενο	11
2 Τυποποιητικές παραπομπές.....	12
3 Όροι και ορισμοί εννοιών	12
4 Πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού	18
4.1 Κατανόηση του Οργανισμού και του πλαισίου λειτουργίας του.....	18
4.2 Κατανόηση των αναγκών και των προσδοκιών των ενδιαφερομένων μερών.....	18
4.3 Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής του ΣΔ.....	19
4.4 Σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης	19
4.5 Σκοποί βιωσιμότητας.....	19
4.6 Θέματα βιωσιμότητας	20
4.6.1 Γενικά	20
4.6.2 Διακυβέρνηση, ενδυνάμωση και ενεργός συμμετοχή.....	21
4.6.3 Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων.....	22
4.6.4 Καινοτομία, δημιουργικότητα και έρευνα	23
4.6.5 Υγεία και περίθαλψη στην πόλη.....	23
4.6.6 Πολιτιστική και κοινοτική ταυτότητα	24
4.6.7 Συμβίωση, αλληλεξάρτηση, αμοιβαιότητα.....	24
4.6.8 Οικονομία και βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση	25
4.6.9 Περιβάλλον διαβίωσης και εργασίας	25
4.6.10 Ασφάλεια και προστασία.....	26
4.6.11 Κοινοτικές υποδομές	26
4.6.12 Κινητικότητα	27
4.6.13 Υπηρεσίες βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.....	28
5 Ηγεσία.....	28
5.1 Ηγεσία και δέσμευση.....	28
5.2 Πολιτική.....	29
5.3 Ρόλοι, υπευθυνότητες και αρμοδιότητες.....	30
5.4 Υπευθυνότητα για την αναγνώριση των θεμάτων βιωσιμότητας.....	30
6 Σχεδιασμός.....	30
6.1 Ενέργειες αντιμετώπισης απειλών και αξιοποίησης ευκαιριών.....	30
6.1.1 Γενικά	30
6.1.2 Ανασκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης αναφοράς	31
6.1.3 Υποχρεώσεις συμμόρφωσης	32
6.1.4 Προσδιορισμός της σημαντικότητας των θεμάτων βιωσιμότητας	32
6.1.5 Προσδιορισμός και ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών	32
6.2 Στόχοι βιωσιμότητας της πόλης και σχεδιασμός για την επίτευξή τους	33
6.2.1 Γενικά	33
6.2.2 Στρατηγική για τη βιωσιμότητα	34

ISO 37101:2016

7	Υποστήριξη	34
7.1	Πόροι.....	34
7.2	Επαγγελματική επάρκεια.....	34
7.3	Ευαισθητοποίηση	34
7.4	Επικοινωνία.....	35
7.5	Τεκμηριωμένες πληροφορίες	35
7.5.1	Γενικά.....	35
7.5.2	Δημιουργία και επικαιροποίηση.....	35
7.5.3	Έλεγχος των τεκμηριωμένων πληροφοριών	35
8	Λειτουργία.....	36
8.1	Σχεδιασμός και έλεγχος της λειτουργίας.....	36
8.2	Διασφάλιση συνεκτικότητας στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών	36
9	Αξιολόγηση επιδόσεων.....	37
9.1	Παρακολούθηση, μέτρηση, ανάλυση και αξιολόγηση.....	37
9.2	Εσωτερική επιθεώρηση	38
9.3	Ανασκόπηση από τη Διοίκηση.....	39
10	Βελτίωση.....	40
10.1	Μη συμμόρφωση και διορθωτικές ενέργειες.....	40
10.2	Συνεχής βελτίωση	40
	Παράρτημα Α (πληροφοριακό) Μήτρα ωρίμανσης.....	41
	Παράρτημα Β (πληροφοριακό) Απεικόνιση θεμάτων, δεικτών και μετρικών στοιχείων	46
	Βιβλιογραφία.....	49
	Προσάρτημα ΝΑ (πληροφοριακό) Γλωσσάρι ισοδύναμων όρων και τυποποιητικές εκφράσεις.....	51

Πρόλογος

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) είναι η παγκόσμια ομοσπονδία των εθνικών φορέων τυποποίησης (φορείς μέλη του ISO). Το έργο της εκπόνησης Διεθνών Προτύπων ανατίθεται κατά κανόνα στις τεχνικές επιτροπές του ISO. Κάθε φορέας μέλος, που ενδιαφέρεται για ένα αντικείμενο, για το οποίο έχει συσταθεί μια τεχνική επιτροπή, έχει το δικαίωμα να εκπροσωπείται στην επιτροπή αυτή. Στις εργασίες συμμετέχουν επίσης Διεθνείς Οργανισμοί, συμβεβλημένα μέλη του ISO κρατικοί ή μη. Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) συνεργάζεται στενά με τη Διεθνή Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC) για όλα τα θέματα της ηλεκτροτεχνικής τυποποίησης.

Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την εκπόνηση του παρόντος εγγράφου και εκείνες που προορίζονται για την περαιτέρω διατήρησή τους περιγράφονται στις ISO/IEC Οδηγίες, Μέρος 1. Ειδικότερα θα πρέπει να σημειώνονται τα διαφορετικά κριτήρια έγκρισης που απαιτούνται για τους διαφορετικούς τύπους εγγράφου. Τα Διεθνή Πρότυπα εκπονούνται σύμφωνα με τους κανόνες που παρέχονται από τις Οδηγίες ISO/IEC, Μέρος 2, (βλ. www.iso.org/directives).

Εφιστάται η προσοχή στο ενδεχόμενο ορισμένα στοιχεία του παρόντος εγγράφου να υπόκεινται σε δικαιώματα ευρεσιτεχνίας. Ο ISO δεν πρέπει να θεωρείται υπεύθυνος για την αναγνώριση οποιουδήποτε ή και όλων των δικαιωμάτων αυτών. Πληροφορίες για ενδεχόμενα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας που αναγνωρίζονται κατά την εκπόνηση του εγγράφου δίδονται στην Εισαγωγή του προτύπου ή/και στον κατάλογο ISO των δηλώσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (βλ. www.iso.org/patents).

Οποιαδήποτε εμπορική επωνυμία που χρησιμοποιείται στο παρόν έγγραφο είναι πληροφορία που παρέχεται για τη διευκόλυνση των χρηστών και δεν συνιστά υιοθέτηση από πλευράς ISO.

Για επεξηγήσεις σχετικά με τη σημασία ειδικών όρων και εκφράσεων που αφορούν την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, καθώς και για πληροφορίες σχετικά με το σεβασμό, από πλευράς ISO, των αρχών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) που περιλαμβάνονται στη συμφωνία για τα τεχνικά εμπόδια στις συναλλαγές (TBT), βλ. στο ακόλουθο URL: www.iso.org/iso/foreword.html.

Η Τεχνική Επιτροπή ISO/TC 268, «Sustainable development in communities» είναι υπεύθυνη για το παρόν έγγραφο.

ISO 37101:2016

Εισαγωγή

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο υιοθετεί μια ολιστική προσέγγιση στην καθιέρωση των απαιτήσεων του συστήματος διαχείρισης για τη βιωσιμότητα των ανθρωπίνων κοινοτήτων - συμπεριλαμβανομένων των πόλεων (εφεξής αναφερόμαστε σε «πόλεις» για να υποδηλώσουμε την ευρύτερη έννοια των «ανθρωπίνων κοινοτήτων») συμπεριλαμβανομένων των πόλεων, και παρέχει καθοδήγηση που αποσκοπεί:

- στη βελτίωση της συμβολής των πόλεων στη βιώσιμη ανάπτυξη,
- στην ενίσχυση της ευφύιας και της ανθεκτικότητας των πόλεων, λαμβάνοντας υπόψη τα εδαφικά όρια στα οποία εφαρμόζεται και
- στην αξιολόγηση των επιδόσεων των πόλεων στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το παρόν πρότυπο αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός συνεκτικού πλαισίου που επιτρέπει στην πόλη να καθορίσει τους στόχους και το όραμα της βιωσιμότητάς της.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο παρέχει τις απαιτήσεις και τις οδηγίες, για να βοηθήσει τις πόλεις να διαμορφώσουν το πλαίσιο που τους επιτρέπει να γίνουν περισσότερο βιώσιμες. Το παρόν πρότυπο δεν καθορίζει τις άριστες επιδόσεις αναφοράς ή τα προσδοκώμενα επίπεδα επιδόσεων.

Παρόλο που η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί παγκόσμια πρόκληση, οι στρατηγικές για την επίτευξη της βιωσιμότητας των πόλεων είναι τοπικές σε μεγάλο βαθμό, και ως εκ τούτου διαφέρουν στο πλαίσιο εφαρμογής και στο περιεχόμενο από χώρα σε χώρα και από περιοχή σε περιοχή. Οι στρατηγικές των πόλεων χρειάζεται να αντανακλούν το πλαίσιο εφαρμογής, τις προϋποθέσεις, τις προτεραιότητες και τις ανάγκες, ιδιαίτερα στο κοινωνικό περιβάλλον, π.χ. την κοινωνική ισότητα, την πολιτιστική ταυτότητα και τις παραδόσεις, την κληρονομιά, τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής και την κοινωνική δομή.

Προκειμένου να γίνουν περισσότερο βιώσιμες, οι πόλεις αντιμετωπίζουν επίσης τη πρόκληση του σεβασμού των πλανητικών ορίων και περιορισμών που τα εν λόγω όρια επιβάλλουν.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Η έννοια «πλανητικά όρια» περιγράφει το πλαίσιο, εντός του οποίου πρέπει η ανθρωπότητα να ζει, προκειμένου να συνεχίζει να αναπτύσσεται και να ευδοκίμει για τις επόμενες γενιές. Οι κλιματικές αλλαγές, η κατανάλωση νερού, η αλλαγή της χρήσης γης και η απώλεια της βιοποικιλότητας αποτελούν παραδείγματα πλανητικών ορίων. Η υπέρβαση των εν λόγω ορίων θα μπορούσε να δημιουργήσει απότομες και μη αναστρέψιμες αλλαγές, ενώ ο σεβασμός τους μειώνει σημαντικά τη διακινδύνευση. Τα πλανητικά όρια μπορούν να κατανέμονται προκειμένου να επιλέγονται μέτρα που μπορούν να αντιμετωπίζονται σε επίπεδο πόλης, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις ειδικές καταστάσεις.

Η διαχείριση της βιωσιμότητας των πόλεων περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, π.χ. ζητήματα που σχετίζονται με το οικονομικό, κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον των πόλεων και τις αλληλεπιδράσεις τους. Αυτά τα ζητήματα μπορεί να έχουν στρατηγικές και λειτουργικές επιπτώσεις και επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Η ικανότητα εναρμόνισης στόχων διαφορετικών οικονομικών κλάδων με το κοινό δημόσιο συμφέρον είναι θεμελιώδης για την αποτελεσματική και αποδοτική επίτευξη των στόχων των πόλεων.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο είναι σχεδιασμένο για να ενδυναμώνει τις πόλεις και να υποστηρίζει τις τοπικές πρωτοβουλίες. Αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των βελτιωμένων υπηρεσιών των πόλεων και κοινωνικοοικονομικών ωφελημάτων διευκολύνει τον καθορισμό σαφών στόχων για τη βιωσιμότητα των πόλεων και την καθιέρωση αποτελεσματικών προγραμμάτων για την επίτευξή τους.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο επικεντρώνεται στις πόλεις ως πυλώνες προόδου για την βιωσιμότητα της κοινωνίας ως σύνολο. Παρόλο που κάθε πόλη έχει δικές της αξίες και συμφέροντα, όλες οι πόλεις μπορούν να αποκομίσουν αμοιβαία οφέλη από την υιοθέτηση κοινών αξιών και στόχων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι μεμονωμένοι συντελεστές (οργανισμοί ή άτομα) απαλλάσσονται από τις αντίστοιχες ευθύνες τους. Αυτό μπορεί να επιτυγχάνεται μόνο, εάν η κοινότητα εφαρμόζει μια μακροπρόθεσμη προσέγγιση στο σχεδιασμό, σεβόμενη παράλληλα την συνολική δυναμικότητα της Γης και τις ανάγκες των σημερινών και μελλοντικών γενεών συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ικανότητας και πόρων για την ανθεκτικότητα, δηλαδή την ικανότητα της πόλης να αντέχει ή να επανακάμπτει σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας μετά από ένα αποδιοργανωτικό συμβάν ή κρίση..

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο προάγει τον εταιρισμό των διάφορων συντελεστών στις πόλεις, μέσω της ολιστικής προσέγγισης που διευκολύνει τη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων μερών και προλαμβάνει τις αποσπασματικές ενέργειες. Το παρόν πρότυπο αποσκοπεί στο να παρέχει καθοδήγηση για τους οργανισμούς που εφαρμόζουν άλλα συστήματα διαχείρισης που είναι συμβατά με το παρόν Διεθνές Πρότυπο, όπως είναι τα ISO 14001 (για το σεβασμό στο περιβαλλοντικό απόθεμα), ISO 45001 (για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία), ISO 50001 (για την εξοικονόμηση ενέργειας), ISO 20121 (για την αντιμετώπιση αποδιοργανωτικών συμβάντων), ISO 14046 (για τα αέρια του θερμοκηπίου) και ISO 26000 (για την κοινωνική ευθύνη των οργανισμών), ανεξάρτητα από το εάν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τη βιωσιμότητα των πόλεων σε διαφορετικά στάδια του κύκλου ζωής τους.

Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών μέσω του εταιρισμού πολλαπλών μερών (συντελεστών ή αποδεκτών στην παραγωγή και χρήση αξίας) μπορεί να λαμβάνει διάφορες μορφές, όπως:

- συμμετοχικές εταιρικές σχέσεις,
- συμμετοχή του δημοσίου και
- κοινοτική συνεργασία.

Όλα τα παραπάνω αποσκοπούν στη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών στο συνεργατικό διάλογο για αναζήτηση όλο και περισσότερο βιώσιμων λύσεων.

Η επιτυχής εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου μπορεί να βοηθήσει τις πόλεις να εκπονούν ολιστικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές για τη βιωσιμότητα που υπερβαίνουν τις συνήθεις επιχειρησιακές προσεγγίσεις. Μπορεί επίσης να βοηθήσει τις πόλεις να αποδεικνύουν στα ενδιαφερόμενα μέρη τους ότι εφαρμόζεται το κατάλληλο σύστημα διαχείρισης και να τα ενθαρρύνει να συμμετέχουν πιο ενεργά στην πρόληψη διακινδύνευσης.

Η επιτυχής εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου μπορεί να:

- συμβάλλει στη δημιουργία συναίνεσης για τη βιωσιμότητα των πόλεων,
- βελτιώνει τη βιωσιμότητα, την ευφυΐα και την ανθεκτικότητα στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών που διενεργούνται υπό την άμεση ευθύνη των πόλεων ή στα διοικητικά όριά τους,
- αναπτύσσει εταιρισμό ανάμεσα σε κλάδους και πεδία καθώς και προσεγγίσεις προσθήκης αξίας στον κύκλο ζωής και σχετικής επανακοστολόγησης,
- προάγει τις συνέργειες μεταξύ πολλαπλών ενδιαφερομένων μερών μέσω της ολιστικής προσέγγισης και
- βελτιώνει την αποδοτικότητα στην αξιοποίηση πόρων και ενισχύει την ελκυστικότητα των πόλεων.

ISO 37101:2016

Η επιτυχής εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός συνεκτικού πλαισίου, που να επιτρέπει στις πόλεις να καθορίζουν τους στόχους και το όραμά τους σχετικά με τη βιωσιμότητα. Με τη χρήση σχετικών δεικτών και μετρικών στοιχείων, δύναται να μετράται το αποτέλεσμα στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών στις πόλεις. Τα μετρικά στοιχεία και οι δείκτες συνδέονται, αλλά συχνά επιλέγονται για διαφορετικούς λόγους. Τα μετρικά στοιχεία εστιάζουν περισσότερο σε τεχνικές παραμέτρους, π.χ. στις επιδόσεις των προϊόντων, των δραστηριοτήτων και διεργασιών ή των υποδομών.

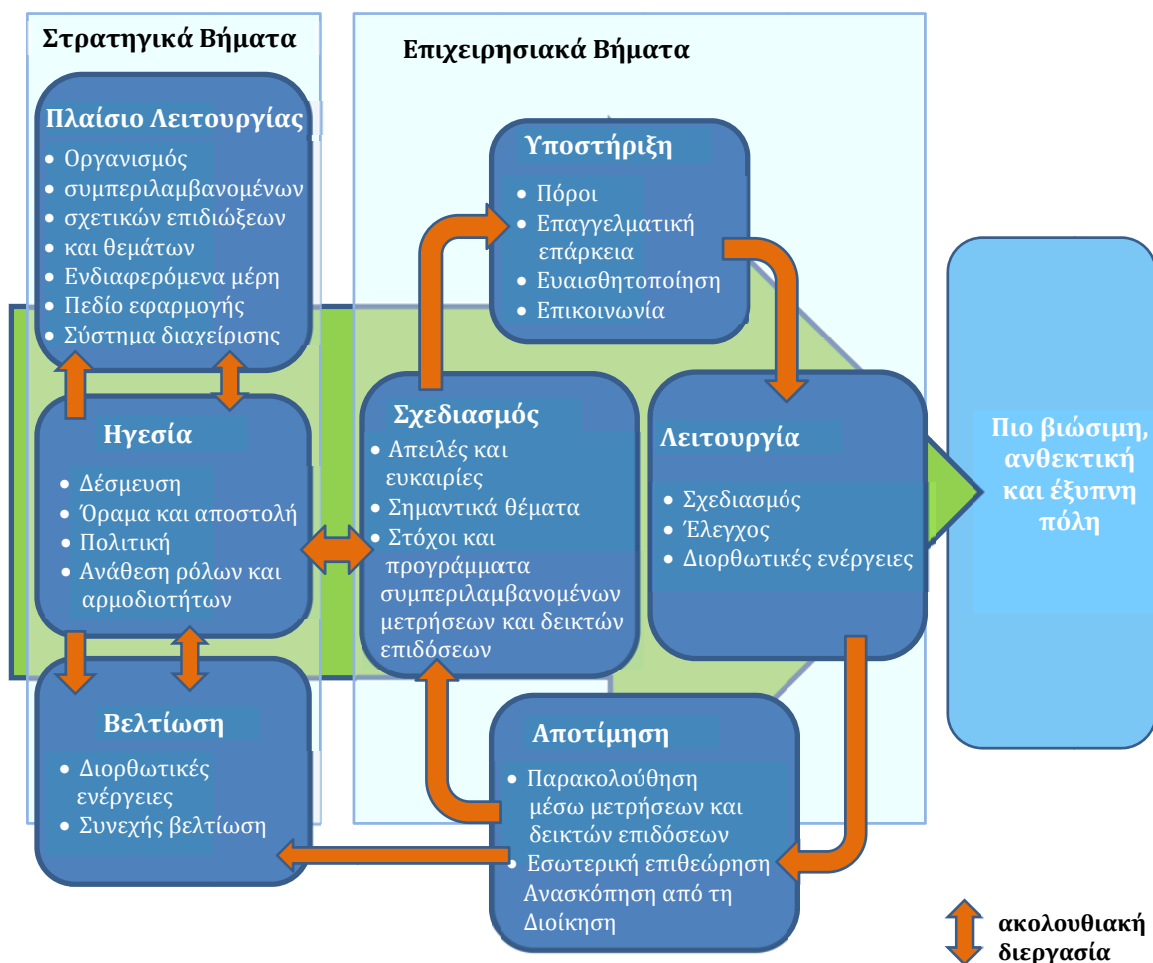
Το παρόν Διεθνές Πρότυπο εκπονήθηκε από την ISO/TC 268 και αποσκοπεί στην αξιοποίηση των δεικτών και άλλων μετρικών στοιχείων των σχετικών παραμέτρων για συστηματική και συνεκτική υποστήριξη της βιωσιμότητας, της συλλογικής ευφυΐας και της ανθεκτικότητας των πόλεων. Οι δείκτες, όπως εκείνοι που χρησιμοποιούνται στο ISO 37120, απορρέουν από ποσοτικές, ποιοτικές ή περιγραφικές μετρήσεις στην πραγματική χρήση, στην παρακολούθηση και αποτίμηση των συνολικών επιδόσεων της πόλης. Αντίθετα, τα μετρικά στοιχεία, όπως εκείνα που χρησιμοποιούνται στο ISO/TS 37151 είναι η μέθοδος και η κλίμακα μέτρησης που ορίζονται για χρήση στην αποτίμηση των τεχνικών επιδόσεων των στοιχείων των υποδομών (υλισμικό και λογισμικό), π.χ. παροχής ενέργειας, μεταφορών και διαχείρισης αποβλήτων.

Στο Παράρτημα Β παρατίθενται οι ενότητες θεμάτων, οι δείκτες και τα μετρικά στοιχεία, που περιλαμβάνονται στο ISO 37120:2014 και ISO/TS 37151:2015

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο βασίζεται στη μεθοδολογία του αέναου κύκλου βελτίωσης, που μπορεί συνοπτικά να περιγραφεί ως ακολούθως:

- Σχεδιάζω: καθιερώνω τους στόχους και τις διεργασίες που είναι απαραίτητες για την επίτευξη αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις επιδιώξεις και τις πολιτικές της πόλης.
- Υλοποιώ: θέτω σε εφαρμογή διεργασίες και επιτυγχάνω στόχους.
- Ελέγχω: παρακολουθώ και μετρώ τις διεργασίες ως προς την πολιτική της πόλης, τους στόχους και τις δεσμεύσεις, και συντάσσω έκθεση για την αναφορά αποτελεσμάτων.
- Βελτιώνω: αναλαμβάνω τις απαραίτητες ενέργειες για την καλυτέρευση των επιδόσεων.

Σχήμα 1 απεικονίζει τον τρόπο που το παρόν Διεθνές Πρότυπο ακολουθεί τον κύκλο βελτίωσης στη διαχείριση της βιωσιμότητας πόλεων.



ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα στρατηγικά βήματα είναι επαναληπτικά, ενώ τα επιχειρησιακά είναι βήματα ακολουθίας. Η συνδυασμένη τους υλοποίηση είναι αυτή που συμβάλει στο να γίνονται οι πόλεις περισσότερο βιώσιμες, ανθεκτικές και έξυπνες.

Σχήμα 1— Σχέση κύκλου βελτίωσης και του παρόντος Διεθνούς Προτύπου

Στο παρόν Διεθνές Πρότυπο, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ρηματικοί τύποι:

- «πρέπει να» που υποδηλώνει απαίτηση,
- «θα πρέπει να» ή «συνιστάται να» που υποδηλώνει σύσταση,
- «μπορεί να» ή «επιτρέπεται να» που υποδηλώνει την επιτρεπτή επιλογή και
- «δύναται να» ή «είναι σε θέση να» που υποδηλώνει τη δυνατότητα ή ικανότητα του αντικειμένου τυποποίησης.

Οι πληροφορίες που χαρακτηρίζονται ως «ΣΗΜΕΙΩΣΗ» αποσκοπούν στο να βοηθήσουν στην κατανόηση ή τη χρήση του εγγράφου. Οι «Σημειώσεις» οι οποίες χρησιμοποιούνται στο Κεφάλαιο 3 παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες που συμπληρώνουν τα ορολογικά δεδομένα και που μπορεί να περιέχουν πληροφορίες για τη σημασία των λέξεων-όρων.

ISO 37101:2016

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Στην ελληνική έκδοση χρησιμοποιούνται ο όρος, πόλεις, που υποδηλώνει γενικά ανθρώπινες κοινότητες («communities») και ο όρος, βιωσιμότητα που αποτελεί τον επιδιωκόμενο σκοπό των πόλεων. Η «βιωσιμότητα των πόλεων» συμπεριλαμβάνει τα εξής χαρακτηριστικά: ευφυΐα, ανθεκτικότητα, προσβασιμότητα ΑμεΑ και ανοικτότητα χωρίς αποκλεισμούς σύμφωνα και με το στόχο 11 για πόλεις ανοικτές χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικές και βιώσιμες («Make cities inclusive, safe, resilient and sustainable») της Διεθνούς συνθήκης του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη έως το 2030 (Goal 11 of UN SDGs, 2030 Agenda for Sustainable Development).

Το Σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης υποδηλώνεται και με τη συντομογραφία ΣΔ.

Συστήματα διαχείρισης της βιωσιμότητας πόλεων — Απαιτήσεις και οδηγίες χρήσης

1 Αντικείμενο

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο καθορίζει τις απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης της βιωσιμότητας των πόλεων, εφαρμόζοντας μια ολιστική προσέγγιση που αποβλέπει στη διασφάλιση της συνέπειας με την πολιτική για τη βιωσιμότητα των πόλεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Οι πόλεις διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο κατά τη διάρκεια του τελευταίου αιώνα, υπό το βάρος της πρωτοφανούς αστικής δόμησης και αστικοποίησης.

Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα στο σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης (εφεξής, ΣΔ) συμπεριλαμβάνουν:

- τη διαχείριση της διατηρησιμότητας της ανάπτυξης και την ενίσχυση της ευφυΐας και της ανθεκτικότητας της πόλης, λαμβάνοντας υπόψη τα εδαφικά όριά της,
- τη βελτίωση της συμβολής της πόλης στη βιώσιμη ανάπτυξη γενικώς,
- τη βελτίωση των επιδόσεων της πόλης στην κατεύθυνση επίτευξης ωφελημάτων από τη βιώσιμη ανάπτυξη και της στάθμης ευφυΐας και ανθεκτικότητας και
- την επίτευξη νομικής συμμόρφωσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Η ευφυΐα και η ανθεκτικότητα εμπεριέχονται στη διαχείριση της βιωσιμότητας: η διαχείριση βιωσιμότητας είναι η συνολική διεργασία, ενώ η ευφυΐα και η ανθεκτικότητα είναι χαρακτηριστικά της.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο προορίζεται να διευκολύνει τις πόλεις να γίνονται περισσότερο ανθεκτικές, ευφυείς και εν τέλει βιώσιμες, μέσω της υλοποίησης στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών και να αποδεικνύουν και να κοινοποιούν τα επιτεύγματά τους.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο προορίζεται να υλοποιείται από Οργανισμό που έχει οριστεί από την πόλη να καθιερώνει το επιχειρησιακό πλαίσιο και να παρέχει τους απαραίτητους πόρους για την υποστήριξη της επίτευξης των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιδόσεων. Η πόλη που επιλέγει να καθιερώνει το επιχειρησιακό πλαίσιο από μόνη της θεωρείται ότι αποτελεί τον Οργανισμό, όπως ορίζεται στο παρόν Διεθνές Πρότυπο.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο είναι εφαρμοστέο από πόλεις ανεξαρτήτως μεγέθους, δομής και μορφής, σε αναπτυσσόμενες ή αναπτυσσόμενες χώρες, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, καθώς και σε αστικές ή αγροτικές περιοχές, στην αρμόδια βαθμίδα ευθύνης.

Το παρόν Διεθνές Πρότυπο μπορεί να χρησιμοποιείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει για τη βελτίωση της διαχείρισης της βιωσιμότητας της πόλης. Ωστόσο, οι ισχυρισμοί συμμόρφωσης με το παρόν Διεθνές Πρότυπο είναι αποδεκτοί μόνο εφόσον ικανοποιούνται όλες οι απαιτήσεις, χωρίς εξαιρέσεις, που περιλαμβάνονται στο ΣΔ.

ISO 37101:2016

2 Τυποποιητικές παραπομπές

Δεν υπάρχουν τυποποιητικές παραπομπές.

3 Όροι και ορισμοί εννοιών

Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου, ισχύουν οι ακόλουθοι όροι και ορισμοί εννοιών:

3.1

λογοδοσία

κατάσταση κατά την οποία ο Οργανισμός είναι υπόλογος για αποφάσεις και δραστηριότητες προς τα ενδιαφερόμενα μέρη (3.19) του (3.27)

3.2

επιθεώρηση

συστηματική, ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη διεργασία (3.31) για την συλλογή τεκμηρίων επιθεώρησης και την αντικειμενική αξιολόγησή τους, προκειμένου να προσδιορίζεται ο βαθμός ικανοποίησης των κριτηρίων επιθεώρησης

Σημείωση 1: Η επιθεώρηση μπορεί να είναι εσωτερική (1ου μέρους) ή εξωτερική (2ου ή 3ου μέρους) και επίσης μπορεί να είναι συνδυασμένη επιθεώρηση (έχει δύο ή περισσότερα αντικείμενα αξιολόγησης).

Σημείωση 2: Η εσωτερική επιθεώρηση διενεργείται από τον ίδιο τον Οργανισμό (3.27), είτε από εξωτερικό μέρος που ενεργεί για λογαριασμό του.

Σημείωση 3: Τα «τεκμήρια επιθεώρησης» και τα «κριτήρια επιθεώρησης» ορίζονται στο ISO 19011.

3.3

πόλη

αστική κοινότητα (3.4) με συγκεκριμένα διοικητικά όρια

Σημείωση 1: Η πόλη μερικές φορές αναφέρεται ως δήμος ή άλλη μορφή Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σημείωση 2: Οι πόλεις μπορεί να βοηθούν στη μείωση των αρνητικών συνεπειών που προκαλούνται από την παγκόσμια αστικοποίηση, προς το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους μέσω της ανάπτυξης ολιστικών και συνεκτικών πολιτικών (3.3.0).

[ΠΗΓΗ: ISO 37120:2014, 3.1, με τροποποίηση — Ο ορισμός έχει τροποποιηθεί και έχουν προστεθεί οι Σημειώσεις 1 και 2.]

3.4

κοινότητα

ομάδα προσώπων με κατανομή υπευθυνοτήτων, δραστηριοτήτων και σχέσεων

Σημείωση 1: Σε μερικά, αλλά όχι σε όλα, τα πλαίσια λειτουργίας, η κοινότητα έχει καθορισμένα γεωγραφικά όρια.

Σημείωση 2: Η πόλη (3.3) είναι είδος (ανθρώπινης) κοινότητας.

[ΠΗΓΗ: ISO/TS 37151:2015, 3.1, με τροποποίηση — Η Σημείωση 1 έχει τροποποιηθεί και έχει προστεθεί η Σημείωση 2.]

3.5

επαγγελματική επάρκεια

ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα

3.6

υποχρεώσεις συμμόρφωσης (προτιμώμενος όρος)

νομικές και άλλες απαιτήσεις (αποδεκτός όρος)

απαιτήσεις (3.32) με τις οποίες ο *Οργανισμός* (3.27) πρέπει να συμμορφώνεται υποχρεωτικά και άλλες απαιτήσεις με τις οποίες ο Οργανισμός επιλέγει να συμμορφώνεται

Σημείωση 1: Οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης σχετίζονται με το *σύστημα διαχείρισης* (3.21) της *βιωσιμότητας* (3.36) της *πόλης* (3.4).

Σημείωση 2: Οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης δύναται να προκύπτουν από τις υποχρεωτικές απαιτήσεις, όπως είναι οι εφαρμοστέοι νόμοι και κανονισμοί, ή από εθελοντικές δεσμεύσεις, όπως είναι τα επιχειρησιακά και βιομηχανικά πρότυπα, οι συμβασιακές σχέσεις, οι αρχές ορθής διακυβέρνησης και τα αποδεκτά ηθικά πρότυπα της κοινότητας.

3.7

συμμόρφωση

ικανοποίηση της *απαίτησης* (3.32)

3.8

συνεχής βελτίωση

επαναλαμβανόμενη δραστηριότητα για τη βελτίωση των *επιδόσεων* (3.29)

3.9

διορθωτική ενέργεια

ενέργειες για την εξάλειψη της αιτίας της *μη συμμόρφωσης* (3.25) και για την αποτροπή επανεμφάνισης

3.10

τεκμηριωμένες πληροφορίες

πληροφορίες που απαιτείται να ελέγχονται και να διατηρούνται ενήμερες από έναν *οργανισμό* (3.27) και το μέσο στο οποίο περιέχονται

Σημείωση 1: Οι τεκμηριωμένες πληροφορίες μπορεί να είναι οποιασδήποτε μορφής, να περιέχονται σε οποιοδήποτε μέσο και να προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή.

Σημείωση 2: Οι τεκμηριωμένες πληροφορίες μπορεί να αναφέρονται:

α) στο *σύστημα διαχείρισης* (3.21), συμπεριλαμβανομένων των *σχετικών διεργασιών* (3.31)

β) σε πληροφορίες που δημιουργούνται προκειμένου να λειτουργεί ο Οργανισμός (τεκμηρίωση) και

γ) σε τεκμήρια (αποδεικτικά στοιχεία) των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων (αρχεία).

3.11

οικοσύστημα

σύστημα πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων μεταξύ φυτών, ζώων, μικροοργανισμών και του *περιβάλλοντός τους* (3.14), που λειτουργεί ως μια μονάδα

[ΠΗΓΗ: ISO 13065:2015, 3.14, με τροποποίηση]

3.12

υπηρεσίες οικοσυστήματος

ISO 37101:2016

οφέλη που παρέχονται από τα *οικοσυστήματα* 3.11) τα οποία συνεισφέρουν στη βιωσιμότητα και την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής

[ΠΗΓΗ: ISO 13065:2015, 3.15, με τροποποίηση]

3.13**αποτελεσματικότητα**

βαθμός υλοποίησης προβλεπόμενων δραστηριοτήτων και επίτευξης των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων

3.14**περιβάλλον**

ο περιβάλλον χώρος στον οποίο λειτουργεί ένας *οργανισμός* (3.27), συμπεριλαμβανομένων του αέρα, του νερού, του εδάφους, των φυσικών πόρων, της χλωρίδας, της πανίδας, των ανθρώπων και των μεταξύ τους σχέσεων

[ΠΗΓΗ: ISO 13065:2015, 3.16]

3.15**αποτίμηση**

συστηματική *διεργασία* (3.31) προσδιορισμού του βαθμού που έχουν ικανοποιηθεί συμφωνημένοι *στόχοι* (3.26) και *απαιτήσεις* (3.32) από άτομα, διαδικασίες, συστήματα ή προγράμματα

[ΠΗΓΗ: ISO 10795, 2011, 1.90]

3.16**εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου**

συνολική μάζα της εκπομπής αερίων που απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα για μια προδιαγεγραμμένη χρονική περίοδο

[ΠΗΓΗ: ISO 14064-1, 2006, 2.5]

3.17**επίδραση**

θετική ή αρνητική μεταβολή στην κοινωνία, οικονομία ή το *περιβάλλον* (3.14) εν όλω ή εν μέρει, που προκαλείται από προηγούμενες ή τωρινές αποφάσεις και δραστηριότητες του *Οργανισμού* (3.27)

[ΠΗΓΗ: ISO 26000:2010, 2.9]

3.18**δείκτης**

ποσοτική, ποιοτική ή περιγραφική μέτρηση

[ΠΗΓΗ: ISO 15392:2008, 3.14]

3.19**ενδιαφερόμενο μέρος**

φυσικό πρόσωπο ή *οργανισμός* (3.27) που μπορεί να επηρεάζει, να επηρεάζεται ή να θεωρεί ότι επηρεάζεται από μια απόφαση ή μια δραστηριότητα

3.20

κύκλος ζωής

ακολουθία αλληλένδετων σταδίων ενός συστήματος προϊόντος (ή υπηρεσίας), από την απόκτηση ή τη δημιουργία των πρώτων υλών από φυσικούς πόρους μέχρι την απόθεση (τελική διάθεση)

Σημείωση 1: Τα στάδια του κύκλου ζωής περιλαμβάνουν την απόκτηση των πρώτων υλών, το σχεδιασμό, την παραγωγή, τα στάδια διανομής ως τη μεταφορά και παράδοση για χρήση, τη χρήση, την επεξεργασία στο τέλος του κύκλου ζωής τους και την απόθεση.

[ΠΗΓΗ: ISO 14001:2015, 3.3.3]

3.21**σύστημα διαχείρισης**

σύνολο αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων του *Οργανισμού* (3.27) για την καθιέρωση *πολιτικών* (3.30) και *στόχων* (3.26), καθώς και *διεργασιών* (3.31) ώστε να επιτυγχάνονται οι εν λόγω στόχοι

Σημείωση 1: Ένα σύστημα διαχείρισης μπορεί να έχει ένα ή περισσότερους στόχους.

Σημείωση 2: Τα στοιχεία του συστήματος περιλαμβάνουν τη δομή του Οργανισμού, τους ρόλους και τις υπευθυνότητες, το σχεδιασμό και τη λειτουργία.

Σημείωση 3: Το πεδίο εφαρμογής ενός συστήματος διαχείρισης μπορεί να περιλαμβάνει όλο τον Οργανισμό, ειδικές λειτουργίες ή τμήματά του, ή μία ή περισσότερες λειτουργίες μίας ομάδας οργανισμών.

3.22**μέτρηση**

διεργασία (3.31) για τον προσδιορισμό μίας τιμής μεγέθους

3.23**μετρικό στοιχείο**

καθορισμένη μέθοδος και κλίμακα *μέτρησης* (3.22)

[ΠΗΓΗ: ISO/TR 37150:2014, 3.5, με τροποποίηση]

3.24**παρακολούθηση**

προσδιορισμός της κατάστασης ενός συστήματος, μίας *διεργασίας* (3.31) ή μίας δραστηριότητας

Σημείωση 1: Για τον προσδιορισμό της κατάστασης ή προόδου υλοποίησης, μπορεί να υπάρχει ανάγκη ελέγχου, επίβλεψης ή κριτικής παρατήρησης.

3.25**μη συμμόρφωση**

μη ικανοποίηση της *απαίτησης* (3.32)

3.26**στόχος**

αποτέλεσμα προς επίτευξη

Σημείωση 1: Ο στόχος μπορεί να είναι στρατηγικός, τακτικός ή επιχειρησιακός.

Σημείωση 2: Οι στόχοι μπορεί να αφορούν διαφορετικά θεματικά πεδία (όπως χρηματοοικονομικά, υγεία και ασφάλεια, περιβάλλον) και να εφαρμόζονται σε διαφορετικές βαθμίδες ή επίπεδα του Οργανισμού [όπως στη στρατηγική, στο σύνολο του Οργανισμού, σε ένα έργο, σε ένα προϊόν και σε *διεργασία* (3.31)].

ISO 37101:2016

Σημείωση 3: Ένας στόχος μπορεί να εκφράζεται και με άλλους τρόπους, όπως επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, σκοπός, λειτουργικό κριτήριο, στόχος της βιωσιμότητας (3.36) των πόλεων (3.4), είτε με τη χρήση άλλων λέξεων με παρόμοια σημασία (π.χ. στρατηγική, επιδίωξη ή απώτερος σκοπός).

Σημείωση 4: Στο πλαίσιο των *συστημάτων διαχείρισης* (3.21) της βιωσιμότητας της πόλης, οι στόχοι για τη βιωσιμότητα της πόλης καθορίζονται από τον *Οργανισμό* (3.27), σε συμφωνία με την *πολιτική* (3.30) για τη βιωσιμότητα της πόλης, ώστε να επιτυγχάνονται συγκεκριμένα αποτελέσματα.

3.27**οργανισμός**

φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που έχει τις δικές του λειτουργίες με υπευθυνότητες, αρμοδιότητες και σχέσεις για την επίτευξη των στόχων του (3.26)

Σημείωση 1: Η έννοια του οργανισμού περιλαμβάνει, χωρίς να αποκλείει άλλες μορφές, τον αυτοαπασχολούμενο, την εταιρεία, τον όμιλο, τον οίκο, την επιχείρηση, τη διοικητική Αρχή, την κοινοπραξία, την κοινωνική οργάνωση ή ίδρυμα, τμήμα ή συνδυασμό αυτών, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

Σημείωση 2: Στο παρόν Διεθνές Πρότυπο, η έννοια του Οργανισμού αναφέρεται σε μια οντότητα ή ίδρυμα εντός της *κοινότητας* (3.4) που της/του έχει ανατεθεί η εργασία εφαρμογής του *συστήματος διαχείρισης* (3.21), π.χ. η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η κοινότητα εντοπίζει έναν οργανισμό που του εμπιστεύεται την εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου.

3.28**αναθέτω σε υπεργολάβο (ρήμα)**

συνάπτω συμφωνία κατά την οποία ένας εξωτερικός *οργανισμός* (3.27) εκτελεί μέρος της λειτουργίας ή της *διεργασίας* (3.31) του Οργανισμού

Σημείωση 1: Ο εξωτερικός οργανισμός είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του *συστήματος διαχείρισης* (3.21), μολονότι η λειτουργία ή διεργασία που του ανατίθεται θεωρείται εντός του πεδίου εφαρμογής του ΣΔ.

3.29**επιδόσεις**

μετρήσιμο αποτέλεσμα

Σημείωση 1: Οι επιδόσεις μπορούν να αφορούν είτε ποσοτικά είτε ποιοτικά ευρήματα.

Σημείωση 2: Οι επιδόσεις μπορεί να αφορούν τη διαχείριση δραστηριοτήτων, *διεργασιών* (3.31), προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών), *συστημάτων* ή *οργανισμών* (3.27).

3.30**πολιτική**

οι προθέσεις και ο προσανατολισμός του *Οργανισμού* (3.27) όπως εκφράζονται επίσημα από την *ανώτατη Διοίκησή* του (3.37)

3.31**διεργασία**

σύνολο αλληλένδετων δραστηριοτήτων που αλληλεπιδρούν, οι οποίες μετασχηματίζουν εισερχόμενα σε αποτελέσματα αξίας

3.32**απαίτηση**

ανάγκη ή προσδοκία που δηλώνεται ρητά, επιβάλλεται υποχρεωτικά ή συνάγεται εν γένει

Σημείωση 1: «Συνάγεται εν γένει» σημαίνει ότι αποτελεί συνήθη ή κοινή πρακτική για τον *Οργανισμό* (3.27) και τα *ενδιαφερόμενα μέρη του* (3.19) η εν λόγω ανάγκη ή προσδοκία να θεωρείται αυτονόητη.

Σημείωση 2: Ως «προδιαγεγραμμένη απαίτηση» θεωρείται εκείνη η οποία δηλώνεται ρητά, π.χ. σε *τεκμηριωμένες πληροφορίες* (3.10).

3.33

ανθεκτικότητα

ικανότητα προσαρμογής και λειτουργίας ενός *οργανισμού* (3.27) σε ένα πολύπλοκο και μεταβαλλόμενο *περιβάλλον* (3.14)

Σημείωση 1: Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) ^[21] ορίζει την ανθεκτικότητα ως «ικανότητα του συστήματος και των συστατικών του μερών να προβλέπουν, να αφομοιώνουν, να δέχονται ή να ανακάμπτουν από τις επιδράσεις ενός βλαπτικού συμβάντος με έγκαιρο και αποτελεσματικό τρόπο, διασφαλίζοντας τη διατήρηση, την αποκατάσταση ή τη βελτίωση των ουσιωδών βασικών του δομών και λειτουργιών».

Σημείωση 2: Η ανθεκτικότητα είναι η ικανότητα του Οργανισμού που επηρεάζεται από ένα συμβάν να αντέχει ή η ικανότητα του να επανακάμπτει σε ένα αποδεκτό επίπεδο *επιδόσεων* (3.29) εντός μιας αποδεκτής χρονικής περιόδου μετά την επίδραση του συμβάντος.

Σημείωση 3: Η ανθεκτικότητα είναι η ικανότητα του συστήματος να διατηρεί τις λειτουργίες και τη δομή του εν όψει εσωτερικών ή εξωτερικών μεταβολών και να περιορίζει τις λειτουργίες του με αποδεκτό τρόπο, όταν είναι απαραίτητο.

[ΠΗΓΗ: ISO Οδηγός 73:2009, 3.8.1.7, με τροποποίηση — έχουν προστεθεί οι Σημειώσεις 1, 2 και 3.]

3.34

διακινδύνευση

επίδραση της αβεβαιότητας στην επίτευξη των *στόχων* (3.26)

Σημείωση 1: Η επίδραση είναι η απόκλιση από το αναμενόμενο αποτέλεσμα – θετική ή αρνητική.

Σημείωση 2: Αβεβαιότητα είναι η κατάσταση, έστω και εν μέρει, ανεπαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την κατανόηση ή τη γνώση ενός συμβάντος, των συνεπειών ή της πιθανότητας εμφάνισής του.

Σημείωση 3: Η διακινδύνευση χαρακτηρίζεται συχνά σε σχέση με δυνητικά «συμβάντα» (όπως ορίζονται στον ISO Οδηγό 73: 2009, 3.5.1.3) και «συνέπειες» (όπως ορίζονται στον ISO Οδηγό 73: 2009, 3.6.1.3), ή με συνδυασμό τους.

Σημείωση 4: Η διακινδύνευση συχνά εκφράζεται σύμφωνα με το συνδυασμό των συνεπειών του συμβάντος (συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών συνθηκών) και της σχετικής «πιθανότητας εμφάνισης» (όπως ορίζεται στον ISO Οδηγός 73:2009, 3.6.1.1).

3.35

ευφυΐα

ποιότητα συνεισφοράς στη *βιωσιμότητα* (3.36) και την *ανθεκτικότητα* (3.33), μέσω της κατάλληλης απόφασης και της υιοθέτησης μιας μακροπρόθεσμης και βραχυπρόθεσμης προοπτικής

Σημείωση 1: Η ευφυΐα εμπεριέχεται στη *διεργασία* (3.31) της βιωσιμότητας, δηλ. η βιωσιμότητα είναι η πρωταρχική διεργασία, ενώ η ευφυΐα είναι χαρακτηριστικό. Συνεπάγεται μια ολιστική προσέγγιση, που περιλαμβάνει καλή διακυβέρνηση και επαρκή οργάνωση, διεργασίες και νοοτροπία, κατάλληλη καινοτόμα αξιοποίηση τεχνικών, τεχνολογιών και φυσικών πόρων.

Σημείωση 2: Η ευφυΐα αφορά *επιδόσεις* (3.29) που είναι σχετικές με τεχνολογικά εφαρμόσιμες λύσεις.

ISO 37101:2016

3.36**βιώσιμη ανάπτυξη**

ανάπτυξη που ικανοποιεί τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες

Σημείωση 1: Προέρχεται από την Έκθεση Brundtland [22].

Σημείωση 2: Ο Χάρτης του Aalborg^[23] παρέχει επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα (3.36) των κοινοτήτων (3.4).

[ΠΗΓΗ: ISO Οδηγός 82:2014, με τροποποίηση — έχει προστεθεί η Σημείωση 2.]

3.37**ανώτατη Διοίκηση****Διοίκηση**

φυσικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που διευθύνει και ελέγχει τον *Οργανισμό* (3.27) στην ανώτατη βαθμίδα

Σημείωση 1: Η ανώτατη Διοίκηση έχει την εξουσία να εκχωρεί αρμοδιότητες και να παρέχει πόρους εντός του Οργανισμού.

Σημείωση 2: Είναι κατανοητό ότι η ανώτατη Διοίκηση είναι το τμήμα του Οργανισμού που λαμβάνει αποφάσεις, και επίσημα ή ανεπίσημα του ανατέθηκε από την πόλη η εφαρμογή του *συστήματος διαχείρισης* (3.21).

Σημείωση 3: Εάν το πεδίο εφαρμογής του συστήματος διαχείρισης καλύπτει μόνο μέρος του Οργανισμού, τότε η ανώτατη Διοίκηση αναφέρεται σε εκείνους που διευθύνουν και ελέγχουν εκείνο το μέρος του Οργανισμού.

4 Πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού**4.1 Κατανόηση του Οργανισμού και του πλαισίου λειτουργίας του**

Κατά την εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου, ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει εξωτερικά και εσωτερικά θέματα βιωσιμότητας (βλ. 4.6), που είναι σχετικά με το σκοπό του (βλ. 4.5) και που επηρεάζουν την ικανότητά του να επιτυγχάνει το επιδιωκόμενο(α) αποτέλεσμα(τα) της πόλης, και πρέπει να εμπλέκει τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη από το αρχικό στάδιο αναγνώρισης των θεμάτων βιωσιμότητας.

Ο Οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι το ΣΔ:

- είναι σχεδιασμένο για να ενδυναμώνει την πόλη και να στηρίζει τις τοπικές πρωτοβουλίες,
- εστιάζει σε κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά θέματα,
- βελτιώνει τις υπηρεσίες της κοινότητας και τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη και
- υποστηρίζει σαφείς και βιώσιμους στόχους και προωθεί τα κατάλληλα μέτρα σχεδιασμού για την επίτευξή των στόχων.

4.2 Κατανόηση των αναγκών και των προσδοκιών των ενδιαφερομένων μερών

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει:

- τα ενδιαφερόμενα μέρη που σχετίζονται με το σύστημα διαχείρισης για βιωσιμότητα της πόλης,

- τις σχετικές απαιτήσεις των εν λόγω ενδιαφερομένων μερών και
- ποιες από εκείνες τις ανάγκες και προσδοκίες μετουσιώνονται σε υποχρεώσεις συμμόρφωσής του.

Η κατάλληλη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών είναι βασική αρχή για τη βιωσιμότητα της πόλης. Δεν υφίσταται αποτελεσματική εφαρμογή χωρίς αποδοχή, κατανόηση, βούληση, ενδιαφέρον, ευαισθητοποίηση και αναγνώριση των ωφελημάτων και της υποχρέωσης λογοδοσίας, ιδιαίτερα γιατί οι περιορισμοί στις υπευθυνότητες του Οργανισμού και στους οικονομικούς πόρους δημιουργούν την ανάγκη για κατάλληλες συνεργασίες και εταιρικές σχέσεις (εταιρισμοί).

4.3 Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής του ΣΔ

Ο Οργανισμός πρέπει να καθορίζει τα όρια και την εφαρμοσιμότητα του συστήματος διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης, για να καθιερώνει το πεδίο εφαρμογής του.

Κατά τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής, ο Οργανισμός πρέπει να εξετάζει:

- τα εξωτερικά και εσωτερικά θέματα βιωσιμότητας που αναφέρονται στο 4.1 και 4.6 και
- τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο 4.2.

Το πεδίο εφαρμογής πρέπει να είναι διαθέσιμο ως τεκμηριωμένη πληροφορία.

4.4 Σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης

Ο Οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να υλοποιεί, να διατηρεί και να βελτιώνει συνεχώς το ΣΔ, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων διεργασιών και των αλληλεπιδράσεών τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος Διεθνούς Προτύπου. Ο Οργανισμός πρέπει να εξασφαλίζει επαρκείς πόρους για την υλοποίηση του ΣΔ στην κατάλληλη βαθμίδα αρμοδιότητας.

Οι απαιτήσεις του παρόντος Διεθνούς Προτύπου παρουσιάζονται σε ακολουθιακή μορφή. Ωστόσο, οι οργανισμοί μπορεί να εφαρμόζουν τα κεφάλαια του παρόντος Διεθνούς Προτύπου ταυτόχρονα ή διαδοχικά, ώστε να ικανοποιούν τις ειδικές ανάγκες τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς σκοπούς και τα θέματα βιωσιμότητας, το σύστημα διαχείρισης πρέπει να ενθαρρύνει την εφαρμογή εναρμονισμένων, ολιστικών και συνεκτικών προσεγγίσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη.

4.5 Σκοποί βιωσιμότητας

Ο Οργανισμός πρέπει να αναγνωρίζει, να επανεξετάζει και να τεκμηριώνει όλους τους σκοπούς και τα θέματα βιωσιμότητας που συμβάλουν στην εφαρμογή του παρόντος Διεθνούς Προτύπου.

Ο Οργανισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους σκοπούς της βιωσιμότητας που περιγράφονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1 — Σκοποί βιωσιμότητας

Σκοπός βιωσιμότητας	Παραδείγματα
Ελκυστικότητα	Απευθύνεται σε πολίτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. επενδυτές, ιδιοκτήτες, πολιτιστικούς και τοπικούς φορείς, φορείς ανάδειξης τοπικής ταυτότητας.
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Βελτιωμένη περιβαλλοντική επίδοση, που περιλαμβάνει τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Προστασία, αποκατάσταση και ενίσχυση της βιολογικής ποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστημάτων, που περιλαμβάνει την προστασία των οικοσυστημάτων, τη φυτική και ζωική ποικιλότητα και την αποδημία, όπως επίσης και τη γενετική ποικιλότητα και τη μείωση των κινδύνων για την υγεία των πολιτών.
Ανθεκτικότητα	Περιλαμβάνει την πρόληψη, τη μείωση σε αποδεκτό επίπεδο των επιπτώσεων ή/και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την ετοιμότητα αντιμετώπισης οικονομικών κρίσεων και πιέσεων και την κοινωνική εξέλιξη.
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Αφορά την κατανάλωση, κατανομή, βελτιωμένη διαχείριση γης, μείωση, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση υλικών, το σεβασμό στην ανεπάρκεια των πόρων κάθε είδους (φυσικών, ανθρωπίνων, οικονομικών), την αειφόρο παραγωγή, αποθήκευση και μεταφορά.
Κοινωνική συνοχή	Αφορά την προσβασιμότητα, τις πολιτιστικές αξίες, το διάλογο με εξωτερικά μέρη που δεν περιορίζονται από σύνορα, τη διαφορετικότητα, την ισότητα, τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, την απουσία αποκλεισμών, τη μείωση των ανισοτήτων, την παράδοση, την ενίσχυση της συμμετοχής και ταυτότητας και τις κοινωνικές μεταβολές.
Ευημερία	Αφορά τη δημιουργία ευκαιριών, τη δημιουργικότητα, την εκπαίδευση, τη δημόσια Υγεία, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την ανθρώπινη πόλη, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου, την ποιότητα ζωής, την προστασία, την εμπιστοσύνη και πρόνοια.

Ο Οργανισμός πρέπει να επικεντρώνεται στα θέματα βιωσιμότητας που περιγράφονται στο 4.6. Μπορεί, ωστόσο, να εξετάζει επιπρόσθετα θέματα βιωσιμότητας, εάν σχετίζονται και είναι συναφή, λαμβάνοντας υπόψη ότι ενδέχεται να μεταβάλλονται ή να εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου.

4.6 Θέματα βιωσιμότητας

4.6.1 Γενικά

Κατά την ανασκόπηση όλων των στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών για συμπερίληψη στο στρατηγικό σχέδιο του, ο Οργανισμός πρέπει να αποτιμά τη συνεισφορά τους στην επίτευξη των έξι σκοπών της βιωσιμότητας και τον τρόπο που λαμβάνονται υπόψη τα θέματα βιωσιμότητας. Προκειμένου να γίνεται αυτό, ο Οργανισμός πρέπει να αναλαμβάνει μια επαναληπτική ανάλυση και συσχέτιση σκοπών και θεμάτων.

Κατά την αποτίμηση της συνεισφοράς στην επίτευξη των έξι σκοπών της βιωσιμότητας που περιγράφονται στο 4.5, λαμβάνοντας υπόψη τα δώδεκα θέματα βιωσιμότητας που περιγράφονται από το Κεφ 4.6.2 έως το 4.6.13, ο Οργανισμός πρέπει να εξετάζει του Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών^[24] (ιδιαίτερα το Στόχο 11: «Να γίνουν οι πόλεις και οι άνθρωποι οικισμοί ανοικτοί χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικοί και βιώσιμοι»), καθώς και να προωθή την πιθανή εφαρμογή τους στις πόλεις.

Οι Πίνακες 2 έως 13 παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τους τύπους ερωτημάτων που ο Οργανισμός ή τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να αναδείξουν κατά την πορεία αυτής της ανάλυσης και συσχέτισης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα ερωτήματα που προτείνονται στους Πίνακες 2 έως 13 μπορεί να μην είναι εφαρμόσιμα σε όλες τις περιπτώσεις και δίνονται μόνο ως παραδείγματα.

Όλες οι στρατηγικές, τα προγράμματα, τα έργα, τα σχέδια και οι υπηρεσίες που αναλαμβάνονται από τον Οργανισμό πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των έξι σκοπών βιώσιμης ανάπτυξης και να λαμβάνουν υπόψη τα θέματα βιωσιμότητας.

Εάν ο Οργανισμός χρειάζεται να εξετάζει πρόσθετα ή εναλλακτικά θέματα βιωσιμότητας, θα πρέπει να απαντάει στα ακόλουθα ερωτήματα, προκειμένου να αναγνωρίζει εκείνα που είναι συναφή και σημαντικά.

- Είναι το θέμα σημαντικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη;
- Ενδέχεται το θέμα να συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα της πόλης;
- Υπόκειται το θέμα στην αρμοδιότητα ή τη σφαίρα επιρροής της πόλης;
- Διαθέτει η πόλη τα μέσα αντιμετώπισης του θέματος, π.χ. μέσω στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών της;
- Είναι η αντιμετώπιση του θέματος τεχνικά δυνατή;
- Είναι η αντιμετώπιση του θέματος περιβαλλοντικά, κοινωνικά και χρηματοοικονομικά εφικτή;
- Είναι διαθέσιμο το ανθρώπινο δυναμικό, χρηματοοικονομικό και φυσικό κεφαλαίο διαθέσιμο για να αντιμετωπιστεί το θέμα;
- Είναι η αντιμετώπιση του θέματος μετρήσιμη;

Βάσει των απαντήσεων στα παραπάνω ερωτήματα, μπορεί να αποτιμάται η σημαντικότητα του θέματος και να κατατάσσεται η στάθμη επιρροής της πόλης σε σχέση με το εν λόγω θέμα σε μια διαβάθμιση από μέγιστη έως ελάχιστη.

4.6.2 Διακυβέρνηση, ενδυνάμωση και ενεργός συμμετοχή

Για τη συνεχή επίτευξη της βιωσιμότητας, τα μοντέλα διακυβέρνησης χρειάζεται να προάγουν συστηματικές προσεγγίσεις που συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Το ISO 26000 παρέχει επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη διακυβέρνηση.

Ο Πίνακας 2 παρέχει παραδείγματα διακυβέρνησης, ενδυνάμωσης και ενεργούς συμμετοχής.

ISO 37101:2016

Πίνακας 2 — Παραδείγματα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, την ενδυνάμωση και την ενεργό συμμετοχή

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με τα θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Σε ποιο βαθμό τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι επενδυτές συμμετέχουν ενεργά και με ποιο τρόπο αναγνωρίζεται η συνεισφορά τους;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο ενθαρρύνονται τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετέχουν ενεργά στη συντήρηση και την ενίσχυση της ποιότητας του περιβάλλοντος και της αισθητικής εμφάνισης;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο η δομή της διακυβέρνησης της πόλης παρακολουθεί, αναφέρει και αντιμετωπίζει την ανθεκτικότητα;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο η διακυβέρνηση της πόλης στηρίζει την υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων που αντανακλά τους πλανητικούς περιορισμούς πόρων;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο το σύστημα διακυβέρνησης λαμβάνει υπόψη θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική ένταξη, την ισότητα χωρίς διακρίσεις και την κινητικότητα στην ανάπτυξη και εφαρμογή των σχετικών πολιτικών στην πόλη;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο το σύστημα διακυβέρνησης παρακολουθεί, αναφέρει και ενεργεί για τα θέματα της ποιότητας ζωής, της προσωπικής ευτυχίας ή της ικανοποίησης των δημοτών;

4.6.3 Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων

Η εκπαίδευση και η ανάπτυξη ικανοτήτων σε όλες τις βαθμίδες αυξάνουν την ευαισθητοποίηση, τις γνώσεις και δεξιότητες που συμβάλλουν στη βιωσιμότητα, την ευφυΐα και την ανθεκτικότητα.

Ο Πίνακας 3 παρέχει παραδείγματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων.

Πίνακας 3 — Παραδείγματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με τα θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο συμβάλλουν η διαθεσιμότητα και η ποιότητα της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης στην ελκυστικότητα της πόλης;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο η εκπαίδευση προάγει τον ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή στην περιβαλλοντική συντήρηση και αποκατάσταση;
Ανθεκτικότητα	Ποιες εκπαιδευτικές στρατηγικές υλοποιούνται στην πόλη, ώστε να προετοιμάζονται οι δημότες για την αντιμετώπιση πιθανής διακινδύνευσης και να βοηθούν την πόλη ως σύνολο να γίνεται περισσότερο ανθεκτική;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Ποιες στρατηγικές εφαρμόζονται, για την ενσωμάτωση προσεγγίσεων που στοχεύουν στη βιωσιμότητα;
Κοινωνική συνοχή	Πόσο διαφοροποιημένη είναι η πόλη σε σχέση με γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες; Ποια οφέλη επιφέρει η εν λόγω γνωστική ποικιλομορφία στην πόλη ως σύνολο;
Ευημερία	Ποιες στρατηγικές εφαρμόζονται στην πόλη, ώστε να προάγεται η ευαισθητοποίηση για τα οφέλη της διατήρησης κοινών πόρων και η συμμετοχή σε δραστηριότητες που υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον;

4.6.4 Καινοτομία, δημιουργικότητα και έρευνα

Η καινοτομία, η δημιουργικότητα και η έρευνα προάγουν την λαμβάνοντας σημαντικά υπόψη ηθικές επιπλοκές και αποτελέσματα ανάπτυξης νέων μορφών συνεργασίας και την εκπόνηση πρωτοποριακών σχεδίων συμβάλλοντας παράλληλα στην αποτροπή υπερβάλλουσας διακινδύνευσης.

Ο Πίνακας 4 παρέχει παραδείγματα καινοτομίας, δημιουργικότητας και έρευνας.

Πίνακας 4 — Παραδείγματα καινοτομίας, δημιουργικότητας και έρευνας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο η ενθάρρυνση και η πρακτική υποστήριξη της δημιουργικότητας, της μελέτης, της έρευνας και της καινοτομίας στην πόλη συμβάλλουν στην ελκυστικότητά της;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Ποια οφέλη επιφέρει η συλλογική καινοτομία της πόλης στην περιβαλλοντική διαχείριση;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο η πόλη προάγει τη συνέργεια μεταξύ καινοτόμων προγραμμάτων, έργων και δραστηριοτήτων, ώστε να ενισχύεται η συνεισφορά τους στην ανθεκτικότητά της;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο η πόλη αξιοποιεί την καινοτομία, τη δημιουργικότητα και την υφιστάμενη ικανότητα έρευνας, ώστε να ενθαρρύνεται η υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο η πόλη διευκολύνει την ίση και ανοιχτή πρόσβαση σε δημιουργικές δραστηριότητες, ευκαιρίες για καλλιτεχνική και δημιουργική έκφραση και την κοινοτική χρηματοδότηση;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο η πόλη αποτιμά τα οφέλη της βελτίωσης της ποιότητας των χώρων συλλογικής διαβίωσης και τη συντήρηση ή τη δημιουργία δημόσιων χώρων που εμπνέουν;

4.6.5 Υγεία και περίθαλψη στην πόλη

Η υγειονομική περίθαλψη διαδραματίζει ένα κρίσιμο ρόλο στη διατήρηση και βελτίωση της φυσικής και πνευματικής υγείας εντός της πόλης και στη συνεισφορά για ευημερία και ανθεκτικότητα.

Ο Πίνακας 5 παρέχει παραδείγματα για υγεία και περίθαλψη στην πόλη.

Πίνακας 5 — Παραδείγματα για υγεία και περίθαλψη στην πόλη

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο η ποιότητα των υπηρεσιών υγείας για όλες τις ομάδες και ηλικίες επηρεάζει την ελκυστικότητα της πόλης;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο μετράμε την επίδραση του περιβάλλοντος, ιδιαιτέρως του νερού, του αέρα και της ποιότητας του εδάφους στη δημόσια υγεία;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο οργανώνονται στην πόλη ασκήσεις προειδοποίησης για την υγεία και ασκήσεις ετοιμότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Πώς προωθεί η πόλη τη χρήση αποτελεσματικών πρακτικών πρόληψης για τη δημόσια υγεία;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο ενθαρρύνονται τα φιλανθρωπικά έργα για την υγειονομική περίθαλψη στην πόλη; Από πού αντλούν τους πόρους και την υποστήριξή τους;
Ευημερία	Πόσο προσιτό, δίκαιο και επαρκές είναι το σύστημα της υγειονομικής περίθαλψης στην πόλη;

ISO 37101:2016

4.6.6 Πολιτιστική και κοινοτική ταυτότητα

Η πολιτιστική και κοινοτική ταυτότητα είναι βασικής σημασίας για τη διατήρηση του τρόπου ζωής, συμπεριλαμβανομένων άυλων στοιχείων, όπως πρακτικές, τεχνογνωσίες, γλώσσες, πνευματικότητα και έθιμα, ενώ παράλληλα επιτρέπει ή ακόμα και ενθαρρύνει την εξέλιξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδόσεων.

Ο Πίνακας 6 παρέχει παραδείγματα πολιτιστικής και κοινοτικής ταυτότητας.

Πίνακας 6 — Παραδείγματα πολιτιστικής και κοινοτικής ταυτότητας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Σε ποιο βαθμό συνεισφέρουν οι πολιτικές και οι στρατηγικές της πόλης στην εμπέδωση, τη διατήρηση ή την απώλεια της ταυτότητας; Με ποιο τρόπο οι πολιτιστικές στρατηγικές της πόλης συμβάλλουν στην ελκυστικότητά της;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Σε ποιο βαθμό το φυσικό περιβάλλον αποτελεί πηγή έμπνευσης για ταυτότητα και αξίες στην πόλη;
Ανθεκτικότητα	Είναι οι αλλαγές στον πολιτισμό και την ταυτότητα αναμενόμενες στην πόλη; Εάν ναι, γιατί και πότε;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο αξιοποιείται ο πολιτισμός, ώστε να προάγεται η ευαισθητοποίηση για την υπεύθυνη χρήση πόρων;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο διασφαλίζεται η μεγαλύτερη προσβασιμότητα και προσιτότητα σε πολιτιστικά συμβάντα στην πόλη;
Ευημερία	Ποιες ευκαιρίες απολαμβάνουν οι άνθρωποι στην πόλη, ώστε να αναπτύσσουν μια ξεχωριστή ταυτότητα, ατομικά ή συλλογικά;

4.6.7 Συμβίωση, αλληλεξάρτηση, αμοιβαιότητα

Η συμβίωση, η αλληλεξάρτηση και η αμοιβαιότητα συνεπάγονται ανάπτυξη συλλογικών και συνεργατικών τρόπων ζωής που δημιουργούν αμοιβαία οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε σχέση με την διαγενεαϊκή και την ενδογενεαϊκή ισότητα και την κοινωνική κινητικότητα.

Ο Πίνακας 7 παρέχει παραδείγματα συμβίωσης, αλληλεξάρτησης και αμοιβαιότητας.

Πίνακας 7 — Παραδείγματα συμβίωσης, αλληλεξάρτησης και αμοιβαιότητας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο η κοινωνική ισότητα χωρίς αποκλεισμούς συμβάλλει στην ενίσχυση της ελκυστικότητας της πόλης;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο το περιβάλλον προάγει τη διαγενεαϊκή, διαπολιτιστική και κοινωνική συνοχή και κατανόηση;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο ενδυναμώνονται οι δεσμοί στην πόλη, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι είναι αρκετά ισχυροί, ώστε να ανταποκρίνονται σε καταστροφές και σοβαρές κρίσεις;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Πώς η πόλη διευκολύνει και προάγει αντιπραγματισμούς και μη νομισματικές συναλλαγές για την προώθηση της αποτελεσματικότερης χρήσης των πόρων;
Κοινωνική συνοχή	Ποιους κοινωνικούς δεσμούς δημιουργεί η πόλη μεταξύ των διάφορων συνιστωσών της, ιδιαίτερα μεταξύ εκείνων που έχουν περιθωριοποιηθεί οικονομικά και πολιτιστικά, και με ποιο τρόπο το καταφέρνουν αυτό;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο η πόλη αποτιμά την πολιτική της για την αστική ανάπτυξη σε σχέση με την επίδραση στην ποιότητα ζωής, την ασφάλεια και την υγεία των κατοίκων της;

4.6.8 Οικονομία και βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση

Η οικονομία και η βιώσιμη ή αειφόρος παραγωγή και η βιώσιμη κατανάλωση εμπεριέχουν την υποστήριξη στην τοπική παραγωγή, κατανάλωση και ανταλλαγή, την οικονομική διαφορετικότητα, την απασχόληση και την απασχολησιμότητα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποδοτικότητα πόρων, οι προσεγγίσεις του κύκλου ζωής και η διαφάνεια αποτελούν βασικούς παράγοντες βιωσιμότητας.

Ο Πίνακας 8 παρέχει παραδείγματα για την οικονομία και τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση.

Πίνακας 8 — Παραδείγματα για την οικονομία και τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Ποιες πολιτικές έχει καθιερώσει η πόλη για να προσελκύει επενδύσεις, να υποστηρίζει νεοφυείς επιχειρήσεις και να δημιουργεί και να διατηρεί ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών ευκαιριών απασχόλησης; Πόσο επιτυχείς είναι;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Γιατί η πόλη έχει υιοθετήσει μια ηθική πολιτική τροφίμων; Υποστηρίζει το τοπικό, βιολογικό και δίκαιο εμπόριο;
Ανθεκτικότητα	Πόσο εύαλπη είναι η πόλη σε εξωτερικές οικονομικές εξελίξεις (π.χ. υψηλότερες τιμές για τις πρώτες ύλες);
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Ποιες πολιτικές καθιερώνει η πόλη για να ενθαρρύνει την τοπική παραγωγή και κατανάλωση; Πόσο επιτυχείς είναι ή μπορεί να γίνουν οι πολιτικές αυτές;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο πόλη διευκολύνει την πρόσβαση στην απασχόληση;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο η πόλη ενθαρρύνει και υποστηρίζει τις καινοτομίες στην επαγγελματική ζωή;

4.6.9 Περιβάλλον διαβίωσης και εργασίας

Η αντιμετώπιση του περιβάλλοντος διαβίωσης και εργασίας συνεπάγεται τη διευκόλυνση και υποστήριξη της καθιέρωσης δίκαιης και ισότιμης πρόσβασης στην ποιότητα ζωής και σε συνθήκες εργασίας που αντιστοιχούν στις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών.

Ο Πίνακας 9 παρέχει παραδείγματα περιβάλλοντος διαβίωσης και εργασίας

ISO 37101:2016

Πίνακας 9 — Παραδείγματα περιβάλλοντος διαβίωσης και εργασίας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα
Ελκυστικότητα	Ποιες ενέργειες λαμβάνει η πόλη για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής προκειμένου να αυξήσει την ελκυστικότητά της;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Σε ποιο βαθμό προγράμματα, έργα και δραστηριότητες της πόλης υπόκεινται σε κανονισμούς που περιορίζουν τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις; Με ποιο τρόπο η πόλη μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο η πόλη εναρμονίζει πολιτικές για την ανθεκτικότητα, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές με τις πολιτικές για τη δημιουργικότητα και την ποιότητα ζωής;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Σε ποιο βαθμό χρησιμοποιούνται οι μη ανανεώσιμοι πόροι με βιώσιμο τρόπο;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο η πόλη διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση περιορίζοντας παράλληλα τον κοινωνικό αποκλεισμό;
Ευημερία	Σε ποιο βαθμό τα οφέλη υψηλότερης ποιότητας διαβίωσης και συνθηκών εργασίας αποτιμούνται σε σχέση με την οικονομική ευημερία;

4.6.10 Ασφάλεια και προστασία

Η αντιμετώπιση της ασφάλειας και της προστασίας αποσκοπεί στο σεβασμό του δικαιώματος ιδιωτικότητας και της δημόσιας προστασίας, όπως επίσης και στην πρόληψη και διαχείριση της διακινδύνευσης στην πόλη.

Ο Πίνακας 10 παρέχει παραδείγματα ασφάλειας και προστασίας.

Πίνακας 10 — Παραδείγματα ασφάλειας και προστασίας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Πόσο ασφαλής είναι η πόλη σε σχέση τόσο με τους δημότες της, όσο και εξωτερικά με εξωτερικούς παράγοντες;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο διασφαλίζει η πόλη τη συντήρηση και τη διαχείριση πολύτιμων περιβαλλοντικών πόρων εν ανεπαρκεία;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο λαμβάνεται υπόψη η ασφάλεια και η προστασία κατά το σχεδιασμό της χρήσης γης;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο λαμβάνεται υπόψη η υπεύθυνη χρήση πόρων κατά το σχεδιασμό της χρήσης γης;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο η πόλη βελτιώνει την ασφάλεια και την πρόληψη της εγκληματικότητας και της βίας για όλους, συμπεριλαμβανομένων και των φτωχότερων μελών της;
Ευημερία	Ποιες είναι οι πολιτικές της πόλης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της φιλόξενης φύσης των δημοσίων χώρων;

4.6.11 Κοινοτικές υποδομές

Οι κοινοτικές υποδομές, κυρίως οι έξυπνες υποδομές, μπορούν να συμβάλλουν στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα ISO/TR 37150 και ISO/TS 37151 παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες για τα μετρικά στοιχεία έξυπνων υποδομών πόλεων.

Ο Πίνακας 11 παρέχει παραδείγματα υποδομών πόλεων.

Πίνακας 11 — Παραδείγματα υποδομών πόλεων

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο η δυναμικότητα και ποιότητα των υποδομών που είναι διαθέσιμες στην πόλη συμβάλλουν στην ελκυστικότητά της;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Με ποιο τρόπο η πόλη μειώνει την περιβαλλοντική επίπτωση των υποδομών και της χρήσης τους;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο αποτιμάται η ανθεκτικότητα των υποδομών; Με ποιο τρόπο αξιολογείται η επίδραση του περιβάλλοντος στην υποδομή;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο η πόλη διασφαλίζει την αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων και της ενέργειας στη λειτουργία των υποδομών της, π.χ. με την υλοποίηση πιο έξυπνων λύσεων;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο διασφαλίζει η πόλη, ότι οι υποδομές παρέχουν το ίδιο επίπεδο υπηρεσιών για τον καθένα;
Ευημερία	Σε ποιο βαθμό οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις υποδομές της πόλης ικανοποιούν όλους; Με ποιο τρόπο μπορούν να βελτιώνονται, ιδιαίτερα κάνοντας τις πιο έξυπνες;

4.6.12 Κινητικότητα

Οι πόλεις αναμένεται να παρέχουν ασφαλείς, άνετες, ολοκληρωμένες, αξιόπιστες, αποδοτικές, προσβάσιμες, προσιτές και κατάλληλες υπηρεσίες για διαφορετικές ομάδες ηλικιών και ειδικών αναγκών, ιδιαίτερα για άτομα με αναπηρίες. Χρειάζεται να διατηρούν ένα αξιόπιστο σύστημα μεταφορών, να βελτιώνουν τη συνδετικότητα, να ενθαρρύνουν τη μη μηχανοκίνητη κυκλοφορία (π.χ. περπάτημα και ποδηλασία) και να διευκολύνουν τη μεταφορά αγαθών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Στο παρόν Υποκεφάλαιο, η κινητικότητα αναφέρεται μόνο στις υπηρεσίες κινητικότητας. Οι υποδομές κινητικότητας καλύπτονται στο Κεφ. 4.6.11.

Ο Πίνακας 12 παρέχει παραδείγματα κινητικότητας.

Πίνακας 12 — Παραδείγματα κινητικότητας

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο οι επενδύσεις στη βελτιωμένη κινητικότητα παρουσιάζουν ανταπόδοση όσον αφορά μεγαλύτερη οικονομική αλληλεπίδραση, ανοίγοντας νέες επαφές, διαφοροποιώντας το τοπικό εμπόριο και συμβάλλουν στην ελκυστικότητα της πόλης;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη μείωση της ρύπανσης (θόρυβο, ποιότητα του αέρα, εκπομπές αερίων θερμοκηπίου διαμέσου του σχετικού κύκλου ζωής) που προέρχεται από τη βελτιωμένη ή αυξημένη κινητικότητα στην πόλη;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο αποτιμάται η ανθεκτικότητα των υπηρεσιών κινητικότητας; Ποια σχέδια και δυνατότητες υπάρχουν για την αποκατάσταση υπηρεσιών σε περίπτωση καταστροφής ή διακοπής;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποιο τρόπο η πόλη αναπτύσσει και ενθαρρύνει τη βιώσιμη κινητικότητα, π.χ. με υιοθέτηση βιώσιμης πολιτικής κινητικότητας;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο η βελτιωμένη κινητικότητα ενώνει την πόλη και αυξάνει τις κοινές εμπειρίες;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο οι συνθήκες κινητικότητας αυξάνουν την ποιότητα ζωής στην πόλη;

ISO 37101:2016

4.6.13 Υπηρεσίες βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Η συντήρηση και βελτίωση του τοπικού, περιφερειακού και παγκόσμιου περιβάλλοντος, ιδιαίτερα η προστασία, η αποκατάσταση και η αύξηση των υπηρεσιών βιολογικής ποικιλότητας και οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της πανίδας, χλωρίδας και της γενετικής ποικιλότητας, είναι κρίσιμης σημασίας για τη διασφάλιση ασφαλών και ευχάριστων συνθηκών διαβίωσης και αυξάνει την ελκυστικότητα της πόλης και συμβάλλει στην οικονομική της ανάπτυξη.

Ο Πίνακας 13 παρέχει παραδείγματα υπηρεσιών βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων.

Πίνακας 13 — Παραδείγματα υπηρεσιών βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων

Σκοπός	Παραδείγματα ερωτημάτων που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας
Ελκυστικότητα	Με ποιο τρόπο η πόλη έχει ιεραρχήσει την έκταση της βιοποικιλότητας στην επικράτειά της και έχει εστιάσει σημαντικά στην προστασία της;
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	Ποιο είναι το περιεχόμενο του σχεδίου δράσης βιοποικιλότητας για τη συντήρηση και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων στην πόλη;
Ανθεκτικότητα	Με ποιο τρόπο η πόλη αξιολογεί την απώλεια της βιοποικιλότητας και αντιμετωπίζει τη σχετική διακινδύνευση;
Υπεύθυνη χρήση πόρων	Με ποια μέσα οι υπηρεσίες βιοποικιλότητας και οικοσυστήματος εξετάζονται ως κύριες φυσικές πηγές και διαχειρίζονται με βιώσιμο τρόπο;
Κοινωνική συνοχή	Με ποιο τρόπο η πόλη διευκολύνει την πρόσβαση στη φύση και τα οικοσυστήματα;
Ευημερία	Με ποιο τρόπο έχει βοηθήσει η πόλη τους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι τα παρθένα οικοσυστήματα και η βιοποικιλότητα των ειδών συμβάλλουν στην ποιότητα ζωής;

5 Ηγεσία**5.1 Ηγεσία και δέσμευση**

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να επιδεικνύει ηγεσία και δέσμευση σε σχέση με το ΣΔ:

- διασφαλίζοντας ότι η πολιτική και οι στόχοι για τη βιωσιμότητα της πόλης είναι συμβατοί με τον στρατηγικό προσανατολισμό του Οργανισμού,
- διασφαλίζοντας την ενσωμάτωση των απαιτήσεων του ΣΔ στις υποστασιακές διεργασίες του Οργανισμού,
- διασφαλίζοντας ότι είναι διαθέσιμοι οι φυσικοί, ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι που είναι απαραίτητοι για το ΣΔ,
- γνωστοποιώντας τη σημαντικότητα της αποτελεσματικής διαχείρισης της βιωσιμότητας της πόλης και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του ΣΔ,
- διασφαλίζοντας ότι το ΣΔ επιτυγχάνει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα,
- κατευθύνοντας και υποστηρίζοντας το προσωπικό ώστε να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα του ΣΔ,

- προάγοντας τη συνεχή βελτίωση,
- υποστηρίζοντας τα λοιπά διευθυντικά στελέχη του Οργανισμού ώστε να αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο στους τομείς υπευθυνότητάς τους,
- διασφαλίζοντας ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν ενεργά και κατάλληλα,
- διασφαλίζοντας ότι επιζητείται η συνεργασία με άλλες πόλεις, όποτε αυτό είναι απαραίτητο για την επιτυχή υλοποίηση του ΣΔ,
- εκδίδοντας τακτικές εκθέσεις για την πρόοδο της βιωσιμότητας,
- προωθώντας της ανταλλαγές πληροφοριών, γνώσεων, εμπειριών και εργαλείων με άλλες πόλεις και
- διευκολύνοντας τη δέσμευση εκλεγμένων ή διορισμένων αρμοδίων για τη βιωσιμότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Ως «υποστασιακές διεργασίες» στο παρόν Διεθνές Πρότυπο νοούνται οι κύριες δραστηριότητες που αποτελούν την «υπόσταση» του Οργανισμού δηλαδή τον πυρήνα του σκοπού ύπαρξης του Οργανισμού.

5.2 Πολιτική

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να καθιερώνει την πολιτική για τη βιωσιμότητα της πόλης που:

- είναι κατάλληλη για το σκοπό του Οργανισμού (βλ. Επίσης 4.5),
- είναι κατάλληλη για το τοπικό, το οικονομικό, το περιβαλλοντικό και το κοινωνικό πλαίσιο,
- θεωρεί ουσιαστικής σημασίας τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις που προκύπτουν από στρατηγικές, προγράμματα, έργα, σχέδια και υπηρεσίες στις οποίες συμμετέχει η πόλη,
- παρέχει το πλαίσιο για τον ορισμό στόχων για τη βιωσιμότητα της πόλης,
- περιλαμβάνει δέσμευση για την ικανοποίηση των εφαρμοστέων απαιτήσεων,
- περιλαμβάνει δέσμευση για συνεχή βελτίωση του ΣΔ,
- περιλαμβάνει τη δέσμευση για τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων φυσικών, ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, ώστε να επιτυγχάνονται οι στρατηγικοί και επιχειρησιακοί στόχοι,
- υποστηρίζει αξίες, βιώσιμους τρόπους ζωής, βιώσιμες προμήθειες,
- καθιερώνει επαρκή κίνητρα για την ενθάρρυνση βιώσιμων πρωτοβουλιών,
- καθιερώνει καινοτόμες διοικητικές διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ανάγκες για βιώσιμη ανάπτυξη αντανακλώνται και εμπεριέχονται στην καθημερινή ζωή και συνήθειες, και
- καθιερώνει πλατφόρμες για την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και τη συμβολή στη λήψη αποφάσεων, όπως επίσης και για τη λειτουργία και τη συνεχή βελτίωση.

Η πολιτική για τη βιωσιμότητα της πόλης πρέπει να:

- είναι διαθέσιμη ως τεκμηριωμένη πληροφορία,
- γνωστοποιείται εντός του Οργανισμού και

ISO 37101:2016

— να είναι διαθέσιμη και να γνωστοποιείται στα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά περίπτωση.

5.3 Ρόλοι, υπευθυνότητες και αρμοδιότητες

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να διασφαλίζει ότι οι υπευθυνότητες και οι αρμοδιότητες για τους σχετικούς ρόλους ανατίθενται και γνωστοποιούνται εντός του Οργανισμού.

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να ορίζει έναν εκπρόσωπο από την ανώτατη Διοίκηση και να αναθέτει την ευθύνη και την αρμοδιότητα για:

- τη διασφάλιση ότι το ΣΔ συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του παρόντος Διεθνούς Προτύπου και
- να αναφέρει στην ανώτατη Διοίκηση τις επιδόσεις του ΣΔ.

Οι ρόλοι, οι υπευθυνότητες και το οργανόγραμμα πρέπει να ορίζονται με σαφήνεια, να τεκμηριώνονται και να γνωστοποιούνται.

5.4 Υπευθυνότητα για την αναγνώριση των θεμάτων βιωσιμότητας

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να διασφαλίζει ότι τα θέματα βιωσιμότητας της πόλης αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται μέσω διαφανούς ενεργούς συμμετοχής με τα ενδιαφερόμενα μέρη και σύμφωνα με 4.6.

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να αναθέτει την υπευθυνότητα, ώστε να διασφαλίζεται ότι αξιολογούνται οι επιπτώσεις των στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών που σχετίζονται με τα θέματα βιωσιμότητας της πόλης και διατηρούνται ενήμερες οι τεκμηριωμένες πληροφορίες.

6 Σχεδιασμός**6.1 Ενέργειες αντιμετώπισης απειλών και αξιοποίησης ευκαιριών****6.1.1 Γενικά**

Κατά το σχεδιασμό του ΣΔ, ο Οργανισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα θέματα βιωσιμότητας που αναφέρονται στο 4.1 και 4.5 και τις απαιτήσεις του 4.2 και να εντοπίζει τις απειλές που πρέπει να αντιμετωπίζονται και τις ευκαιρίες που πρέπει να αξιοποιούνται ώστε:

- α) να παρέχεται η διασφάλιση ότι ΣΔ μπορεί να επιτυγχάνει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα,
- β) να αναλαμβάνονται ενέργειες και επιχειρησιακά σχέδια,
- γ) να υπολογίζονται οι βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις,
- δ) να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι ανεπιθύμητες επιδράσεις,
- ε) να κατανέμονται οι απαραίτητοι φυσικοί, ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι,
- στ) να ανατίθενται οι υπευθυνότητες για την εκτέλεση, την εποπτεία και την αποτίμηση,
- ζ) να καθιερώνεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και
- η) να επιτυγχάνεται συνεχής βελτίωση.

Ο Οργανισμός πρέπει να σχεδιάζει:

- α) τις ενέργειες για την αντιμετώπιση των απειλών και την αξιοποίηση των ευκαιριών και
- β) τον τρόπο να:
 - γίνονται μεσοπρόθεσμες έως μακροπρόθεσμες προβλέψεις και να κατανέμονται ανάλογα οι οικονομικοί πόροι,
 - προωθείται η οικονομική καινοτομία ώστε να περιορίζεται η διακινδύνευση,
 - ενσωματώνονται και να υλοποιούνται ενέργειες εντός των διεργασιών του συστήματος διαχείρισης του για τη βιωσιμότητα κοινοτήτων και
 - αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των εν λόγω ενεργειών.

Τα σχέδια για την αντιμετώπιση απειλών και την αξιοποίηση ευκαιριών πρέπει να τεκμηριώνονται και να επανεξετάζονται κατά περίπτωση.

6.1.2 Ανασκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης αναφοράς

Ο Οργανισμός πρέπει να διενεργεί μια βασική ανασκόπηση, ώστε να καθιερώνεται το σημείο αναφοράς για τον ορισμό και την παρακολούθηση προτεραιοτήτων σε προγραμματισμένα χρονικά διαστήματα για την ανάπτυξη βιώσιμης στρατηγικής. Με βάση τους σκοπούς της βιωσιμότητας που προσδιορίζονται στο 4.5, ο Οργανισμός πρέπει να επανεξετάζει και να αποτυπώνει τη υφιστάμενη κατάσταση αναφοράς.

Με βάση τους σκοπούς της βιωσιμότητας που προσδιορίζονται στο 4.5, ο Οργανισμός πρέπει να επανεξετάζει και να αποτυπώνει:

- την κατάσταση του Οργανισμού σε σχέση με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης του,
- τη συνάφεια των υφιστάμενων πολιτικών, σκοπών και στόχων και
- τη συνάφεια των υφιστάμενων εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων, των πολιτικών και των έργων.

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει τα ακόλουθα και να καθιερώνει προτεραιότητες με βάση αυτά:

- το αντικείμενο της ανασκόπησης,
- τις μεθόδους ανασκόπησης, ανάλυσης και αποτίμησης, κατά περίπτωση, για τη διασφάλιση έγκυρων αποτελεσμάτων,
- τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετέχουν ενεργά κατά την ανασκόπηση, ανάλυση και αποτίμηση,
- το χρονοδιάγραμμα της ανασκόπησης και
- το χρονοδιάγραμμα της ανάλυσης και της αποτίμησης της ανασκόπησης της κατάστασης αναφοράς.

Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης της υφιστάμενης κατάστασης αναφοράς πρέπει να περιλαμβάνουν τις συνιστώμενες βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προτεραιότητες της πόλης σε σχέση με τη βιωσιμότητα.

Ο Οργανισμός πρέπει να τηρεί κατάλληλες τεκμηριωμένες πληροφορίες για μελλοντική χρήση.

ISO 37101:2016**6.1.3 Υποχρεώσεις συμμόρφωσης**

Ο Οργανισμός πρέπει να:

- προσδιορίζει και να έχει πρόσβαση στις υποχρεώσεις συμμόρφωσης που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές του πλευρές,
- προσδιορίζει τον τρόπο εφαρμογής των εν λόγω υποχρεώσεων συμμόρφωσης.

Ο Οργανισμός πρέπει να διατηρεί ενήμερες τεκμηριωμένες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις συμμόρφωσής του.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης δύνανται να οδηγούν σε απειλές και ευκαιρίες για τον Οργανισμό.

6.1.4 Προσδιορισμός της σημαντικότητας των θεμάτων βιωσιμότητας

Προκειμένου να προσδιορίζεται η σημαντικότητα των θεμάτων βιωσιμότητας που αναγνωρίζονται στο 4.6 και στη στρατηγική βιωσιμότητας και προκειμένου να επιλέγονται οι στόχοι βιωσιμότητας που αναφέρονται στο 6.2, ο Οργανισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια κατά την ανασκόπηση στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών:

- το μέγεθος των επιπτώσεων, δηλ. ο βαθμός σοβαρότητας των επιπτώσεων,
- τη χρονική περίοδο στη διάρκεια της οποίας προέκυψαν οι επιπτώσεις,
- εάν οι επιπτώσεις είναι μόνιμες η προσωρινές, αναστρέψιμες ή μη, π.χ. απώλεια χώρου πρασίνου ή βιότοπου μέσω μόνιμης αλλαγής της χρήσης γης σε σύγκριση με τη ζημιά ή την αποδιοργάνωση στο βιότοπο από την ανέγερση προσωρινών δομών,
- εάν οι επιπτώσεις είναι θετικές η αρνητικές, δηλ. παρόλο που κατά την αναγνώριση των θεμάτων σε γενικές γραμμές υπάρχει η τάση να αναγνωρίζονται οι αρνητικές συνέπειες των δραστηριοτήτων, είναι επίσης σημαντικό να εκτιμάται, ότι οι δραστηριότητες μπορούν επίσης να προκαλούν θετικές επιπτώσεις,
- εάν υπάρχουν συσσωρευτικές επιπτώσεις,
- εάν υπάρχουν δευτερεύουσες ή έμμεσες επιπτώσεις,
- εάν υπάρχουν συνεργειστικές επιπτώσεις,
- την πιθανότητα των επιδράσεων που προκύπτουν και
- τη συχνότητα εμφάνισης του θέματος.

6.1.5 Προσδιορισμός και ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών

Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών είναι κρίσιμης σημασίας σε οποιοδήποτε στάδιο που μπορεί να συνεισφέρουν. Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει και να κάνει εύλογες προσπάθειες για να τα εμπλέκει, λαμβάνοντας υπόψη:

- το δικαίωμα συγκεκριμένων ενδιαφερομένων μερών για διαβούλευση και

- την ακριβή μορφή της αναγνώρισης και της ενεργούς συμμετοχής του ενδιαφερόμενου μέρους, που εξαρτάται από το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και το πλαίσιο λειτουργίας σε συγκεκριμένο χρόνο.

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει τα ενδιαφερόμενα μέρη:

- που έχουν συγκεκριμένο ενδιαφέρον ή μπορεί να διεκδικήσουν συμφέροντα,
- των οποίων οι αποφάσεις έχουν σημαντική επίπτωση,
- που διαθέτουν πληροφορίες κρίσιμης σημασίας ή την απαραίτητη εμπειρογνώσια και
- που έχουν αναλάβει δραστηριότητες ευαισθητοποίησης ή επικοινωνίας ή που μπορούν να συνεισφέρουν σε αυτά τα θέματα.

Η αποτελεσματική συμμετοχή δεν συνεπάγεται την συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών σε όλες τις φάσεις της διεργασίας ενεργούς συμμετοχής.

6.2 Στόχοι βιωσιμότητας της πόλης και σχεδιασμός για την επίτευξή τους

6.2.1 Γενικά

Ο Οργανισμός πρέπει να καθιερώνει μέσω της συμμετοχής και της διαφανούς ενεργούς συμμετοχής με ενδιαφερόμενα μέρη και με βάση τα θέματα βιωσιμότητας, που αξιολογούνται ως σημαντικά και ως προτεραιότητα στο 6.1, στόχους βιωσιμότητας της πόλης σε σχετικές λειτουργίες και βαθμίδες.

Οι στόχοι πρέπει να:

- είναι συμβατοί με την πολιτική για τη βιωσιμότητα της πόλης,
- να είναι μετρήσιμοι (εάν είναι εφικτό).
- να λαμβάνουν υπόψη τις εφαρμοστέες απαιτήσεις,
- να παρακολουθούνται,
- να γνωστοποιούνται και
- να επικαιροποιούνται, όταν απαιτείται.

Ο Οργανισμός πρέπει να τηρεί τεκμηριωμένες πληροφορίες για τους στόχους για τη βιωσιμότητα της πόλης.

Κατά το σχεδιασμό για την επίτευξη των στόχων για τη βιωσιμότητα της πόλης, ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει:

- α) τι πρόκειται να γίνει,
- β) ποιοι πόροι απαιτούνται,
- γ) ποιος είναι υπεύθυνος,
- δ) πότε ολοκληρώνεται και
- ε) πώς αξιολογούνται τα αποτελέσματα.

ISO 37101:2016

6.2.2 Στρατηγική για τη βιωσιμότητα

Ο Οργανισμός πρέπει να αναπτύσσει στρατηγική για τη βιωσιμότητα που πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- τα αποτελέσματα της ανασκόπησης της κατάστασης αναφοράς,
- νέα ή αναθεωρημένα εξωτερικά και εσωτερικά θέματα βιωσιμότητας, όπως περιγράφονται στο 4.6,
- νέες ή αναθεωρημένες υποχρεώσεις συμμόρφωσης, όπως προσδιορίζονται στο 6.1.3,
- τη συνάφεια πολιτικών, σκοπών και στόχων.

Η στρατηγική πρέπει να τεκμηριώνεται, να επικαιροποιείται κατά περίπτωση και να είναι καθίσταται διαθέσιμη.

7 Υποστήριξη**7.1 Πόροι**

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει και να παρέχει τους πόρους που χρειάζονται για την καθιέρωση, την εφαρμογή, τη διατήρηση και τη συνεχή βελτίωση του ΣΔ, π.χ. φυσικούς, οικονομικούς, ανθρώπινους, τεχνολογικούς και λειτουργικούς πόρους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Αυτού του είδους οι πόροι περιλαμβάνουν εκείνους που προσφέρονται από τον τοπικό πληθυσμό, οργανισμούς και υποδομές, όπως επίσης και εκείνους που είναι εγγενείς στον πολιτισμό της πόλης.

7.2 Επαγγελματική επάρκεια

Ο Οργανισμός πρέπει να:

- α) καθορίζει την απαραίτητη επαγγελματική επάρκεια του προσωπικού που εργάζεται υπό τον έλεγχό του και επηρεάζει τις επιδόσεις του στη βιωσιμότητα της πόλης,
 - διασφαλίζει ότι το προσωπικό διαθέτει την επαγγελματική επάρκεια βάσει της κατάλληλης μόρφωσης, δεξιοτήτων, κατάρτισης ή εμπειρίας,
 - αναλαμβάνει ενέργειες, κατά περίπτωση, για την απόκτηση της απαραίτητης επαγγελματικής επάρκειας και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται και
 - τηρεί κατάλληλες τεκμηριωμένες πληροφορίες ως απόδειξη της επαγγελματικής επάρκειας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Οι εφαρμοστέες ενέργειες μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την παροχή κατάρτισης, την καθοδήγηση, ή την ανάθεση εκ νέου στο υφιστάμενο απασχολούμενο προσωπικό, την πρόσληψη ή τη συνεργασία με πρόσωπα με επαγγελματική επάρκεια.

Έχοντας χαρτογραφήσει τις ικανότητές του ο Οργανισμός πρέπει να σχεδιάζει την παροχή κατάρτισης σε εκείνους που τους έχει ανατεθεί η υλοποίηση των στόχων του παρόντος Διεθνούς Προτύπου.

7.3 Ευαισθητοποίηση

Τα άτομα που εκτελούν εργασία υπό τον έλεγχο του Οργανισμού πρέπει να έχουν επίγνωση:

- της πολιτικής για τη βιωσιμότητα της πόλης,

- της συνεισφοράς τους στην αποτελεσματικότητα, συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων από βελτιωμένες επιδόσεις, του ΣΔ, συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων από τις βελτιωμένες επιδόσεις στη βιωσιμότητα της πόλης και
- των συνεπειών της μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του ΣΔ.

7.4 Επικοινωνία

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει την ανάγκη για εσωτερική και εξωτερική επικοινωνία σε σχέση με το ΣΔ, που συμπεριλαμβάνει:

- α) το τι γνωστοποιείται,
- β) πότε,
- γ) με ποιον επικοινωνεί,
- δ) πώς γίνεται η επικοινωνία.

7.5 Τεκμηριωμένες πληροφορίες

7.5.1 Γενικά

Το σύστημα διαχείρισης του Οργανισμού για τη βιωσιμότητα της πόλης πρέπει να περιλαμβάνει:

- τεκμηριωμένες πληροφορίες που απαιτούνται από το παρόν Διεθνές Πρότυπο και
- τεκμηριωμένες πληροφορίες που ο Οργανισμός καθορίζει ως απαραίτητες για την αποτελεσματικότητα του ΣΔ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Η έκταση των τεκμηριωμένων πληροφοριών του ΣΔ μπορεί να διαφέρει από τον ένα Οργανισμό στον άλλο, εξαιτίας:

- του μεγέθους του Οργανισμού και του είδους των στρατηγικών, προγραμμάτων, σχεδίων, έργων, δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών,
- της πολυπλοκότητας των διεργασιών και των αλληλεπιδράσεών τους και
- της επαγγελματικής επάρκειας του προσωπικού.

7.5.2 Δημιουργία και επικαιροποίηση

Κατά την δημιουργία και επικαιροποίηση των τεκμηριωμένων πληροφοριών, ο Οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει την κατάλληλη:

- ταυτοποίηση και περιγραφή (π.χ. τίτλος, ημερομηνία, συντάκτης, ή αριθμός αναφοράς),
- μορφή (π.χ. γλώσσα, έκδοση λογισμικού, γραφικά) και μέσα (π.χ. έντυπα, ηλεκτρονικά) και
- ανασκόπηση και έγκριση για καταλληλότητα και την επάρκεια.

7.5.3 Έλεγχος των τεκμηριωμένων πληροφοριών

Οι τεκμηριωμένες πληροφορίες που απαιτούνται από το ΣΔ και από το παρόν Διεθνές Πρότυπο πρέπει να ελέγχονται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι:

- α) είναι διαθέσιμες και κατάλληλες για χρήση, όπου και όταν χρειάζεται και

ISO 37101:2016

β) προστατεύονται επαρκώς (π.χ. από την παραβίαση της εμπιστευτικότητας, την αθέμιτη χρήση ή απώλεια της ακεραιότητας).

Για τον έλεγχο των τεκμηριωμένων πληροφοριών, ο Οργανισμός πρέπει να αναλαμβάνει τις ακόλουθες δραστηριότητες, κατά περίπτωση:

- διανομή, πρόσβαση, ανάκτηση και χρήση,
- αποθήκευση και διαφύλαξη, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης του ευανάγνωστου,
- έλεγχο των αλλαγών (π.χ. έλεγχος έκδοσης) και
- τήρηση και τελική διάθεση.

Οι τεκμηριωμένες πληροφορίες εξωτερικής προέλευσης που προσδιορίζονται από τον Οργανισμό ως απαραίτητες για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του ΣΔ πρέπει να ταυτοποιούνται κατάλληλα και να ελέγχονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Η πρόσβαση μπορεί να συνεπάγεται απόφαση μόνο για την άδεια ανάγνωσης των τεκμηριωμένων πληροφοριών ή την άδεια και εξουσιοδότηση ανάγνωσης και τροποποίησής τους.

8 Λειτουργία

8.1 Σχεδιασμός και έλεγχος της λειτουργίας

Ο Οργανισμός πρέπει να σχεδιάζει, να υλοποιεί και να ελέγχει τις διεργασίες που χρειάζονται, ώστε να ικανοποιούνται απαιτήσεις, καθώς και να υλοποιεί τις ενέργειες που καθορίζονται στο 6.1 με:

- την καθιέρωση κριτηρίων για τις διεργασίες,
- την εφαρμογή ελέγχων των διεργασιών σύμφωνα με τα κριτήρια,
- την τήρηση τεκμηριωμένων πληροφοριών στο βαθμό που είναι αναγκαίος για τη δημιουργία εμπιστοσύνης ότι οι διεργασίες υλοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

Ο Οργανισμός πρέπει να ελέγχει τις σχεδιαζόμενες αλλαγές και να επανεξετάζει τις συνέπειες των ακούσιων αλλαγών, αναλαμβάνοντας ενέργειες για τον περιορισμό τυχόν δυσμενών επιδράσεων, όταν χρειάζεται.

Ο Οργανισμός πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι οι εξωτερικά ανατεθείσες διεργασίες ελέγχονται.

8.2 Διασφάλιση συνεκτικότητας στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών

Ο Οργανισμός πρέπει να αξιολογεί περιοδικά εάν και πώς οι στρατηγικές, τα προγράμματα, τα έργα, τα σχέδια και οι υπηρεσίες συμβάλλουν στην επίτευξη των έξι σκοπών της βιωσιμότητας (βλ. 4.5), και πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα 12 θέματα (βλ. 4.6) που θεωρούνται προτεραιότητες για τη βιωσιμότητα.

Πρέπει να χρησιμοποιούνται δείκτες (βλ. 9.1) για τη συλλογή σχετικών δεδομένων και για τη διασφάλιση ότι οι στρατηγικές, τα προγράμματα, τα έργα, τα σχέδια και οι υπηρεσίες είναι υπό έλεγχο σε όλες τις λειτουργικές φάσεις στους αντίστοιχους κύκλους ζωής.

9 Αξιολόγηση επιδόσεων

9.1 Παρακολούθηση, μέτρηση, ανάλυση και αξιολόγηση

Ο Οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει:

- τι χρειάζεται να παρακολουθείται και να μετριέται,
- πώς συμμετέχουν ενεργά και συνεισφέρουν τα ενδιαφερόμενα μέρη,
- τις μεθόδους παρακολούθησης, μέτρησης, ανάλυσης και αξιολόγησης που είναι αναγκαίες, για τη διασφάλιση έγκυρων αποτελεσμάτων,
- πότε πρέπει να διενεργείται η παρακολούθηση και η μέτρηση και
- πότε πρέπει να αναλύονται και να αξιολογούνται τα αποτελέσματα παρακολούθησης και μέτρησης.

Ο Οργανισμός πρέπει να τηρεί κατάλληλες τεκμηριωμένες πληροφορίες ως αποδεικτικό στοιχείο των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Η παρακολούθηση περιλαμβάνει τακτική εξέταση, καταγραφή και ανάλυση των δραστηριοτήτων που προέρχονται από το σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα, σύμφωνα με τους στόχους και έναντι της καθορισμένης κατάσταση αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών δεδομένων. Παρέχει πληροφορίες για τα άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα δραστηριοτήτων, στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων κτλ και επιτρέπει την αποτίμηση και την αναφορά των επιπτώσεών τους.

Τα δεδομένα συλλέγονται με βάση τους δείκτες για καθένα από τα επιλεγμένα θέματα βιωσιμότητας (βλ. 4.6). Ανάλογα με την συμφωνημένη έννοια αποτίμησης ζητούνται ποσοτικά ή/και ποιοτικά δεδομένα. Μπορούν να ομαδοποιούνται μεταξύ των βασικών τομέων, όπως είναι:

- περιβαλλοντικά και μετεωρολογικά δεδομένα (π.χ. βροχόπτωση, θερμοκρασία, εξάτμιση, έκταση βλάστησης, ρεύματα),
- κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα (π.χ. αύξηση πληθυσμού, τοπική παραγωγή, κοινωνικο-οικονομικά θέματα και οφέλη),
- χρηματοδοτικά δεδομένα (π.χ. προϋπολογισμός, δαπάνες, εξοικονόμηση, δαπάνες δραστηριοτήτων, χρηματικά οφέλη) και
- αποτελέσματα έργου (π.χ. αριθμός δραστηριοτήτων του ολοκληρωμένου προγράμματος βιωσιμότητας, μήκος αποκατεστημένων/εκ νέου φυτεμένων ακτών ποταμού, αριθμός κατοικιών σε ευάλωτες περιοχές, αριθμός εγκατεστημένων ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης/κλιματισμού).

Ο Οργανισμός πρέπει να αποτιμά τις επιδόσεις και την αποτελεσματικότητα του ΣΔ σε τακτική βάση, προκειμένου να:

- διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την πολιτική, τη στρατηγική, τους επιχειρησιακούς στόχους και τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης,
- διασφαλίζεται ότι εξακολουθεί να παραμένει αποτελεσματικός στη διατήρηση και την βελτίωση της βιωσιμότητας και
- αναθεωρούνται οι στρατηγικές βιωσιμότητας, ευφύιας και ανθεκτικότητας και οι στρατηγικοί και λειτουργικοί στόχοι, όπως είναι απαραίτητο.

ISO 37101:2016

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Η αποτίμηση είναι μια σχεδιασμένη, συστηματική διεργασία που συγκρίνει την επίτευξη με τις δεσμεύσεις και τις απαιτήσεις. Αξιολογεί την αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα και καταλληλότητα των ενεργειών. Η αποτίμηση γενικά αποτελείται από τη σύγκριση των διαθέσιμων πληροφοριών πριν και μετά την υλοποίηση του έργου, π.χ. για την αξιολόγηση της συμπεριφοριστικής αλλαγής των ενδιαφερομένων μερών, ή τη βελτίωση στις περιβαλλοντικές επιδόσεις. Ανάλογα με την αποτίμηση απαιτούνται ποσοτικά ή/και ποιοτικά δεδομένα.

Ο Οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει την έγκυρη και προσβάσιμη αναφορά προς τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ορισμένων ή επιλεγμένων εκπροσώπων τους, παρέχοντας την ευκαιρία για αναπληροφόρηση και εποικοδομητικό διάλογο.

Οι μετρήσιμοι δείκτες επιδόσεων πρέπει να εφαρμόζονται ως βάση για την παρακολούθηση της προόδου στην επίτευξη βιωσιμότητας και για τη συνεχή βελτίωση.

Οι δείκτες πρέπει να είναι αντικειμενικοί, επαληθεύσιμοι, αναπαραγώγιμοι και κατάλληλοι για τις στρατηγικές, τα προγράμματα, τα έργα, τα σχέδια και τις υπηρεσίες. Πρέπει επίσης να είναι εναρμονισμένοι με τις πολιτικές των κοινοτήτων, όπως επίσης και εύχρηστοι, ανταποδοτικοί και τεχνολογικά εφικτοί.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3 Το ISO 37120 παρουσιάζει δείκτες για τις υπηρεσίες των πόλεων και την ποιότητα ζωής. Στο ISO/TR 37121 επανεξετάζονται άλλες κατηγορίες δεικτών βιωσιμότητας.

Οι δείκτες μπορεί να χρησιμοποιούνται ξεχωριστά ή μαζί, παρόλο που η εμπειρία δείχνει ότι αποδεικνύονται περισσότερο αποτελεσματικοί, όταν χρησιμοποιούνται μαζί. Τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να συμμετέχουν ενεργά και να συνεισφέρουν, κατά περίπτωση.

Για να είναι σχετικοί με τους στόχους και τα θέματα βιωσιμότητας της πόλης, οι δείκτες επιδόσεων πρέπει να:

- βασίζονται σε περιορισμένο αριθμό δεικτών, προκειμένου να παρέχουν ευκρινείς πληροφορίες,
- είναι μετρήσιμοι, ακριβείς και επαληθεύσιμοι και
- είναι αντιπροσωπευτικοί των σκοπών και των θεμάτων βιωσιμότητας.

Ο Οργανισμός πρέπει να παρακολουθεί τις σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις, σύμφωνα με την πολιτική και τη στρατηγική βιωσιμότητας και τους επιχειρησιακούς στόχους.

9.2 Εσωτερική επιθεώρηση

9.2.1 Ο Οργανισμός πρέπει να διενεργεί σε προγραμματισμένα χρονικά διαστήματα εσωτερικές επιθεωρήσεις για να αντλούνται πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον το σύστημα διαχείρισης για τη βιωσιμότητα της πόλης:

- α) συμμορφώνεται με:
- τις απαιτήσεις του ίδιου του Οργανισμού για το ΣΔ και
 - τις απαιτήσεις του παρόντος Διεθνούς Προτύπου.
- β) εφαρμόζεται αποτελεσματικά και διατηρείται ενήμερο.

9.2.2 Ο Οργανισμός πρέπει να:

- α) να σχεδιάζει, καθιερώνει, εφαρμόζει και διατηρεί πρόγραμμα(τα) επιθεώρησης που συμπεριλαμβάνει (ουν) τη συχνότητα, τις μεθόδους, τις υπευθυνότητες, τις απαιτήσεις σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σημαντικότητα των σχετικών διεργασιών και τα αποτελέσματα προηγούμενων επιθεωρήσεων,
- β) καθορίζει τα κριτήρια επιθεώρησης και το πεδίο εφαρμογής για κάθε επιθεώρηση,
- γ) επιλέγει επιθεωρητές και να διενεργεί επιθεωρήσεις, με τρόπο που να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία της διεργασίας επιθεώρησης,
- δ) διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων αναφέρονται στην αρμόδια Διοίκηση, και
- ε) να τηρεί τεκμηριωμένες πληροφορίες ως αποδεικτικό στοιχείο της υλοποίησης του προγράμματος επιθεώρησης και των αποτελεσμάτων επιθεώρησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Ο εσωτερικός επιθεωρητής αξιολογεί τακτικά τη διεργασία διαχείρισης και τα επιτεύγματα ως τη βάση για την υποβολή εκθέσεων του Οργανισμού και ως το σημείο εκκίνησης για τη βάση αναφοράς του κύκλου διαχείρισης που ακολουθείται. Το αρμόδιο προσωπικό πρέπει να έχει πλήρη γνώση της υποδομής, των διεργασιών και των υπευθυνοτήτων που αφορούν τον σχετικό Οργανισμό και πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τον Οργανισμό (ή το μέρος του) που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του ΣΔ.

9.3 Ανασκόπηση από τη Διοίκηση

Η ανώτατη Διοίκηση πρέπει να επανεξετάζει το ΣΔ του Οργανισμού, σε προγραμματισμένα χρονικά διαστήματα, π.χ. μέσω της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών, σε προγραμματισμένα χρονικά διαστήματα, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχιζόμενη καταλληλότητα, επάρκεια και η αποτελεσματικότητά του.

Η ανασκόπηση από τη Διοίκηση πρέπει να περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και την εξέταση:

- α) της προόδου υλοποίησης ενεργειών που αποφασίστηκαν σε προηγούμενες ανασκοπήσεις από τη Διοίκηση,
- β) των αλλαγών σε εξωτερικά και εσωτερικά θέματα που σχετίζονται με το ΣΔ,
- γ) των πληροφοριών για τις επιδόσεις στη βιωσιμότητα της πόλης, συμπεριλαμβανομένων των τάσεων σε:
 - μη συμμορφώσεις και διορθωτικές ενέργειες,
 - στα αποτελέσματα παρακολούθησης και μέτρησης και
 - στα αποτελέσματα επιθεωρήσεων
- δ) ευκαιρίες για συνεχή βελτίωση.

Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης από τη Διοίκηση πρέπει να περιλαμβάνουν αποφάσεις που αφορούν τη συνεχή βελτίωση και κάθε ανάγκη για αλλαγές στο ΣΔ.

Ο Οργανισμός πρέπει να τηρεί τεκμηριωμένες πληροφορίες ως αποδεικτικό στοιχείο των ανασκοπήσεων από τη Διοίκηση και πρέπει να διασφαλίζει την αποδοχή των ανασκοπήσεων από τη Διοίκηση από τους ορισμένους ή εκλεγμένους εκπροσώπους.

ISO 37101:2016

10 Βελτίωση

10.1 Μη συμμόρφωση και διορθωτικές ενέργειες

Όταν προκύπτει μια μη συμμόρφωση, ο Οργανισμός πρέπει να:

- α) αντιμετωπίζει τη μη συμμόρφωση και, κατά περίπτωση:
 - να αναλαμβάνει ενέργειες για τον έλεγχο και τη διόρθωσή της και
 - να αντιμετωπίζει τις συνέπειες.
- β) αξιολογεί την ανάγκη ανάληψης ενεργειών για την εξάλειψη των αιτίων της μη συμμόρφωσης, ώστε να μην επαναλαμβάνεται ή να μην εμφανίζεται και αλλού, μέσω:
 - της ανασκόπησης της μη συμμόρφωσης,
 - του προσδιορισμού των αιτίων της μη συμμόρφωσης και
 - της διαπίστωσης κατά πόσον υφίστανται παρόμοιες μη συμμορφώσεις, ή εάν θα μπορούσαν δυνητικά να εμφανιστούν.
- γ) υλοποιεί οποιαδήποτε αναγκαία ενέργεια,
- δ) ανασκοπεί την αποτελεσματικότητα οποιωνδήποτε διορθωτικών ενεργειών και
- ε) κάνει αλλαγές στο ΣΔ, εάν είναι απαραίτητο.

Οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να είναι ανάλογες των επιπτώσεων των μη συμμορφώσεων.

Ο Οργανισμός πρέπει να τηρεί τεκμηριωμένες πληροφορίες, ως αποδεικτικό στοιχείο για:

- τη φύση των μη συμμορφώσεων και για οποιεσδήποτε επακόλουθες ενέργειες που αναλαμβάνονται και
- τα αποτελέσματα οποιωνδήποτε διορθωτικών ενεργειών.

10.2 Συνεχής βελτίωση

Ο Οργανισμός πρέπει να βελτιώνει συνεχώς την καταλληλότητα, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του ΣΔ.

Ο Οργανισμός πρέπει να προδιαγράφει την πρόοδο των επιθυμητών αποτελεσμάτων και κατά περιόδους, να προσδιορίζει την πραγματική θέση του στην επίτευξη της βιωσιμότητας χρησιμοποιώντας μια μήτρα ωρίμανσης.

Η μήτρα πρέπει να περιλαμβάνει τέσσερα ή πέντε στάδια κατά μήκος του οριζόντιου άξονα και όσα περισσότερα στοιχεία χρειάζονται κατά μήκος του κάθετου άξονα. Τα επιλεγμένα στοιχεία πρέπει να είναι κατάλληλα για την πόλη και τα θέματα βιωσιμότητας. Τα στάδια πρέπει να προγραμματίζονται όσο το δυνατόν σε βάθος χρόνου κατά μήκος της πορείας επίτευξης της βιωσιμότητας, όσο μπορεί πρακτικά να προβλέπεται.

Βλ. Παράρτημα Α

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Το BS 8904 παρέχει παράδειγμα μήτρας ωρίμανσης.

Παράρτημα Α (πληροφοριακό)

Μήτρα ωρίμανσης

Πίνακας Α.1 — Μήτρα ωρίμανσης

Σκοπός βιωσιμότητας	Πρόσδος στην ωρίμανση			
	1. Αρχικές - μεμονωμένες πρωτοβουλίες	2. Καθιέρωση συνεκτικού πλαισίου	3. Ενοποίηση και ενσωμάτωση	4. Ηγεσία και καινοτομία
Ελκυστικότητα	<p>— Η οικοδόμηση προσέγγισης στην πόλη που συνειδητά και δημιουργικά, με προγραμματισμένο τρόπο επιδιώκει να κάνει την περιοχή ή την πόλη περισσότερο ελκυστική σε εξωτερικά μέρη, π.χ. εσωτερικούς επενδυτές και στην πόλη.</p> <p>— Οι αρχικές συναντήσεις διερεύνησης για την αναγνώριση των τοπικών θεμάτων βιωσιμότητας. Η αποτύπωση της υφιστάμενης επαγγελματικής επάρκειας, των δεξιοτήτων και των πόρων της πόλης.</p> <p>— Οι βασικές πρωτοβουλίες απόδειξης των κοινών ωφελημάτων της αμοιβαίας εργασίας στην βιωσιμότητα και της επαύξησής τους.</p> <p>— Η ενίσχυση του «ανήκειν» των μελών, του πολιτισμού, του τόπου και της ταυτότητας, π.χ. με τη χρησιμοποίηση τοπικής αρχιτεκτονικής και υλικών και των τοπικών αγροτικών προϊόντων.</p>	<p>— Συντονισμένες και δομημένες αιτήσεις χρηματοδότησης για έργα βιωσιμότητας ή διαπραγματεύσεις για φορολογικές ελαφρύνσεις και δάνεια με χαμηλά επιτόκια.</p> <p>— Κοινοτική εξωτερική προβολή - υλικά, ιστοσελίδες, σήμανση και επικοινωνιακές εκστρατείες.</p> <p>— Οι βασικές ανάγκες, όπως η ασφάλεια, μπορεί να χρειάζεται να αντιμετωπίζονται πριν να γίνει άλλη πρόσδος.</p>	<p>— Δημιουργία νέας υποδομής μεταφορών για την προσέλκυση εσωτερικών επενδύσεων.</p> <p>— Σχήματα ενεργειακής διαφοροποίησης που παρέχουν εξισορροπημένους πόρους σε επίπεδο πόλης σε ελκυστικές τιμές.</p>	<p>— Δημιουργία ικανοτήτων μακροπρόθεσμα για ευρύτερη κοινότητα, δηλ. κοινή μάθηση.</p> <p>— Επέκταση πεδίου εφαρμογής και εξαγωγή δεξιοτήτων σε άλλες πόλεις, όπου υπάρχει ανάγκη.</p> <p>— Για παράδειγμα, πιλοτική πόλη ως διεθνές υπόδειγμα ISO 37101.</p>

Πίνακας Α.1
(συνέχεια)

Σκοπός βιωσιμότητας	Πρόοδος στην ωρίμανση			
	1. Αρχικές - μεμονωμένες πρωτοβουλίες	2. Καθιέρωση συνεκτικού πλαισίου	3. Ενοποίηση και ενσωμάτωση	4. Ηγεσία και καινοτομία
Συντήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος	<p>— Αρχική ευαισθητοποίηση για πιεστικά θέματα, π.χ. απειλή σε περιβαλλοντικούς χώρους ή χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς - συχνά πολύ άμεση σύνδεση μεταξύ ζητήματος και επίλυσης, π.χ. εθελοντική χρέωση για τους τουρίστες στο λογαριασμό ξενοδοχείου για την κάλυψη επισκευών πεζόδρομου.</p>	<p>— Συχνά χρήσιμη εστίαση για μια ευρεία συζήτηση. Να γίνεται αναγνώριση της ανάγκης για λόγους κάποιας σχετικής εθελοντικής, ακαδημαϊκής ή επαγγελματικής έρευνας.</p> <p>— Η διαμόρφωση εκπαίδευσης, π.χ. τοπικοί φύλακες και σήμα πληροφοριών.</p>	<p>— Σχέδιο ολοκληρωμένης επιστασίας με σημαντικές κοινοτικές και δημόσιου τομέα αγορές. Εξοικονόμηση πόρων από τοπικές και ευρύτερες πηγές. Συχνά είναι απαραίτητη η διακρατική και διακοινοτική συνεργασία, π.χ. εξυγίανση ποταμού, τοποθεσίες επιστημονικής αξίας.</p>	<p>— Αξιολογημένη συνεργασία ανεξάρτητης διαπίστευσης με ευρύτερες αρχές.</p> <p>— Σαφέστερη υποχρέωση λογοδοσίας της πόλης.</p>
Ανθεκτικότητα	<p>— Ανταπόκριση σε βραχυπρόθεσμες κρίσεις και μεμονωμένα ζητήματα, όπως είναι τα προληπτικά μέτρα ελέγχου πλημμυρών. Δημιουργία βασικών προσκρουστήρων για αποτελεσματική αντιμετώπιση της εμφάνισης ορισμένης μελλοντικής διακινδύνευσης.</p> <p>— Μερικές αρχικές περιβαλλοντικές, δημογραφικές και οικονομικές προβλέψεις.</p>	<p>— Πιο εκτεταμένη ευαισθητοποίηση και μοντελοποίηση της διακινδύνευσης. Πλαίσιο και σχέδια διακινδύνευσης για μείωση σε αποδεκτό επίπεδο της διακινδύνευσης.</p> <p>— Συντονισμένες ανταποκρίσεις και προωθητικός σχεδιασμός, όπως απαιτείται από εθνικούς οργανισμούς.</p> <p>— Μερικοί πόροι κατανέμονται για μελλοντική διακινδύνευση.</p>	<p>— Ανάπτυξη κοινωνικού και οικονομικού βάθους/ποικιλομορφίας/ποιότητας, π.χ. μονάδες εκκολαπτηρίου, ενεργειακή διαφοροποίηση, τοπικό νόμισμα, χρηματοδότηση νεοφυούς επιχείρησης, κοινή Τεχνολογία Πληροφοριών και ευρυζωνική σύνδεση.</p> <p>— Ανθεκτικότητα ενσωματωμένη σε όλες τις φυσικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες. Γίνεται μέρος της κουλτούρας και της κληρονομιάς.</p>	<p>— Ανεξάρτητη διαπίστευση των μειώσεων σε αποδεκτό επίπεδο της διακινδύνευσης. Ευρετήριο κοινοτικής ανθεκτικότητας που εκπονείται και διαμοιράζεται. Ενσωματωμένη μείωση σε αποδεκτό επίπεδο της διακινδύνευσης στα διακρατικά και διακοινοτικά σχήματα.</p> <p>— Εισερχόμενο για εθνική και διεθνή κατανόηση και ενέργεια.</p>

Πίνακας Α.1
(συνέχεια)

Σκοπός βιωσιμότητας	Πρόοδος στην ωρίμανση			
	1. Αρχικές - μεμονωμένες πρωτοβουλίες	2. Καθιέρωση συνεκτικού πλαισίου	3. Ενοποίηση και ενσωμάτωση	4. Ηγεσία και καινοτομία
Υπεύθυνη χρήση πόρων	<p>— Πρώιμη ενεργός συμμετοχή σε νέα σχήματα όπως είναι τα νέα κοινά σχήματα εργασίας ταξιδιών, η συλλογή οργανικών αποβλήτων και τα σχήματα ελέγχου ποιότητας λυμάτων.</p>	<p>— Ευρύτερα προγράμματα που εφαρμόζονται με πιο ολοκληρωμένο και προγραμματισμένο τρόπο, όπως είναι η χρήση πράσινων στεγών/κήπων πόλεων, η κοινή αγορά ενέργειας, η κοινή χρήση αυτοκινήτων κ.τ.λ.</p> <p>— Λήψη μέτρων αξιοποίησης πόρων και ευρεία και προσιτή κατανομή.</p>	<p>— Μετατόπιση του ισοζυγίου των πόρων βασικά μέσω της μεταβαλλόμενης ισορροπίας της παραγωγής και της κατανάλωσης ανανεώσιμης ενέργειας, με τη χρήση τοπικά παραγόμενων τροφίμων, την προώθηση των αγορών τροφίμων και την ανταλλαγή και διαπραγμάτευση μεταξύ των παραγωγών.</p> <p>Ενθάρρυνση των καταστημάτων να πωλούν τοπικά προϊόντα.</p> <p>— Οι ευκαιρίες μεταφορών, όπως η αύξηση των λεωφορείων και των σιδηροδρομικών γραμμών, καθώς και οι ποδηλατικές διαδρομές.</p> <p>Αντικατάσταση και ανανέωση τοξικών εγκαταστάσεων.</p>	<p>— Μακροπρόθεσμο σχέδιο αξιοποίησης πόρων.</p> <p>Μακροπρόθεσμη μείωση του άνθρακα με βάση την κοινή χρήση πόρων.</p> <p>— Τα πρωτοποριακά σχήματα για την συνεκμετάλλευση της γης, τη μετατροπή της ενέργειας και τη μείωση της ρύπανσης μπορούν να αποτελούν μελέτες περιπτώσεων προς αξιοποίηση από άλλους.</p>

Πίνακας Α.1
(συνέχεια)

Σκοπός βιωσιμότητας	Πρόοδος στην ωρίμανση			
	1. Αρχικές - μεμονωμένες πρωτοβουλίες	2. Καθιέρωση συνεκτικού πλαισίου	3. Ενοποίηση και ενσωμάτωση	4. Ηγεσία και καινοτομία
Κοινωνική συνοχή	<ul style="list-style-type: none"> — Δραστηριότητες και δομές που φέρουν το νόημα και την ουσία του συλλογικού ταξιδιού, των κοινών εμπειριών, των κοινών απειλών και ευκαιριών, των κοινών αξιών και συμφερόντων, των υπευθυνοτήτων και της δέσμευσης προς την κοινότητα και την ένταξη. — Το καλωσόρισμα όλων των μελών της πόλης και των νέων και των ξένων: κοινοτικό φόρουμ/ιστοσελίδα, χρήση του δημόσιου χώρου, εορτασμοί, αθλητικά γεγονότα που προέρχονται από την τοπική κληρονομιά και πολιτισμό και παραδόσεις. — Κοινή καλοσύνη και φροντίδα για τα πιο αδύναμα μέλη της κοινότητας που έχουν ανάγκη. 	<ul style="list-style-type: none"> — Εστίαση στη μείωση των ανισοτήτων και της αύξησης την κοινωνικής ενσωμάτωσης. — Εστίαση στο άνοιγμα της προσβασιμότητας σε θέσεις εργασίας, στέγαση, ευκαιρίες, πληροφόρηση, θέσεις, κ.τ.λ. — Τοπικός προγραμματισμός ή εσωτερικοί εταιρικοί/τοπικοί αγοραστικοί κανόνες διακυβέρνησης για απαίτηση (%) αξιοποίησης τοπικών προμηθευτών και εργαζομένων. — Ρήτρα τοπικής κατοχής για βιώσιμη και προσιτή στέγαση. 	<ul style="list-style-type: none"> — Ενεργός συμμετοχή περιθωριοποιημένων μελών της πόλης που παρέχουν υποστήριξη σε ευάλωτα μέλη, όπως τράπεζες τροφίμων, βοήθεια προς τους πρόσφυγες, μαθήματα εκμάθησης γλώσσας, οικονομική υποστήριξη, ταυτοποίηση επιλεξιμότητας παροχών, υποστήριξη στέγασης. — Συνειδητές εταιρικές και κυβερνητικές διαδικασίες για θετική ενθάρρυνση της διαφορετικότητας, προστασία των δικαιωμάτων και δημόσια διαφάνεια των επιπέδων της διαφορετικότητας. 	<ul style="list-style-type: none"> — Πόλη που προσδιορίζεται περισσότερο από την ενώνει παρά από τα όρια που τη διαχωρίζουν από τους άλλους. — Ανοιχτή σε ιδέες, διάλογο/ανταλλαγή και επιρροές. — Πολυκοινωνικά δίκτυα, εγκαταστάσεις συνεργασίας, ευέλικτη παιδική μέριμνα, κοινά σχήματα μεταφορών. — Η δημιουργικότητα και καλλιτεχνική έκφραση μπορούν να έχουν ισχυρή επίδραση στην οικοδόμηση της κοινοτικής ταυτότητας και συνοχής.
Ευημερία	<ul style="list-style-type: none"> — Η ευημερία αποτελεί ισχυρή εστίαση για την ευαισθητοποίηση σε θέματα και σχήματα εκκίνησης, π.χ. σχήματα διατήρησης φυσικής κατάστασης, μαθήματα βραδινής εκπαίδευσης και μείωση απορριμμάτων. — Η πρόκληση είναι ο εντοπισμός λιγότερο εμφανών αναγκών, π.χ. άγχος και ανάγκες πνευματικής υγείας, δημιουργική αξιοποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> — Ο πειρασμός είναι να χρησιμοποιούνται απλές μέθοδοι ταυτοποίησης και μέτρησης της ευημερίας, αλλά οι πόλεις είναι πολύπλοκες και απαιτούν σύνθετες μετρήσεις οι οποίες περιλαμβάνουν συχνά ποιοτικά στοιχεία όπως η ποιότητα ζωής, η 	<ul style="list-style-type: none"> — Καθώς διαμορφώνονται η αυτοπεποίθηση και η εμπειρία, η πόλη συμμετέχει ενεργά, πιο μακροπρόθεσμα και σε μεγαλύτερες θεμελιώδεις αλλαγές, οι οποίες μπορεί να συνεπάγονται κάποιο κόστος, με μεγαλύτερα οφέλη. Τέτοια έργα ριζικότερων αλλαγών μπορούν να 	<ul style="list-style-type: none"> — Η πόλη ρητά αναγνωρίζει, διαχειρίζεται και αξιολογεί το ανθρώπινο κεφάλαιο. — Η ευεξία γίνεται κατανοητή με βαθύτερους και πιο περίπλοκους τρόπους, καθώς αλλάζουν οι προσδοκίες, ενσωματώνοντας τη

	<p>του δημόσιου χώρου και διαφορετικότητα των ευκαιριών απασχόλησης και στέγασης και εκπαίδευση.</p>	<p>ευτυχία ή η ικανοποίηση. — Τα διαθεματικά σχήματα μπορούν να αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα διάφορα θέματα ευημερίας, π.χ. επιχειρηματικής κατάρτισης/εταιρικές σχέσεις σχολείων, ασφάλεια σχεδιασμού και παρακολούθηση της εγκληματικότητας στη γειτονιά. Μία δυσκολία είναι η άγνωστη διακινδύνευση που προκύπτει και οι ακούσιες συνέπειες νέων πρωτοβουλιών.</p>	<p>περιλαμβάνουν τη πολλαπλή αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, όπως δημόσιες αίθουσες και σχολεία και ευέλικτη εργασία στο σπίτι/συστέγαση. — Ο Οργανισμός μπορεί να είναι σε θέση να ενσωματώνει σκοπούς βιώσιμης ανάπτυξης μέσω πολιτικών τοπικής αυτοδιοίκησης, σχεδιασμού και ελέγχου φόρων και ενοικίων.</p>	<p>διαφορετικότητα και την εξελισσόμενη φύση όλων των γενεών. — Κοινωνική προώθηση της ευημερίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Επιρροή σε ευρύτερες ημερήσιες διατάξεις. Χρησιμοποιείται ως μελέτη περίπτωσης. — Οι εισερχόμενες επενδύσεις περιλαμβάνουν την αξία(ες) της ευεξίας και τη δέσμευση για επέκταση και οικοδόμηση ικανοτήτων και ενεργούς συμμετοχής.</p>
--	--	--	---	--

Παράρτημα Β (πληροφοριακό)

Απεικόνιση θεμάτων, δεικτών και μετρικών στοιχείων

Πίνακας Β.1 — Απεικόνιση θεμάτων, δεικτών και μετρικών στοιχείων μεταξύ των ISO 37101:2016, ISO 37120:2014 και ISO/TS 37151:2015

ISO 37101:2016 Θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των πόλεων	ISO 37120:2014 Δείκτες για τις υπηρεσίες πόλης και την ποιότητα ζωής	ISO/TS 37151:2015	
		Οι ανάγκες και τα χαρακτηριστικά επιδόσεων των μετρικών στοιχείων έξυπνων υποδομών	Παραδείγματα
4.6.2 Διακυβέρνηση, ενδυνάμωση και ενεργός συμμετοχή	11 Διακυβέρνηση	—	—
4.6.3 Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων	6 Εκπαίδευση	—	—
4.6.4 Καινοτομία, δημιουργικότητα και έρευνα	17 Τηλεπικοινωνία και καινοτομία	— Διαθεσιμότητα	— Πληθυσμιακή κάλυψη
4.6.5 Υγεία και περίθαλψη στην κοινότητα	12 Υγεία	— Διατήρηση του οικοσυστήματος	— Συμβολή στην ανθρώπινη και δημόσια υγεία
4.6.6 Πολιτιστική και κοινοτική ταυτότητα	Παράρτημα Β Δείκτες χαρακτηριστικών	— Διαθεσιμότητα — Προσιτότητα	— Χρονική κάλυψη — Τοπική κάλυψη — Πληθυσμιακή κάλυψη — Σταθερότητα — Ικανότητα αξιολόγησης και χρήσης από ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων
4.6.7 Συμβίωση, αλληλεξάρτηση, αμοιβαιότητα	11 Διακυβέρνηση 14 Ασφάλεια	— Ασφάλεια και προστασία	— Ασφάλεια — Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και προστασία ιδιοπρορρήτου — Φυσική προστασία
4.6.8 Οικονομία και βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση	5 Οικονομία 9 Χρηματοδότηση	— Οικονομική αποδοτικότητα — Προσιτότητα	— Κοστολόγηση κύκλου ζωής — Αποδοτικότητα επενδύσεων — Τιμή υπηρεσιών

4.6.9 Περιβάλλον διαβίωσης και εργασίας	12 Υγεία 13 Αναψυχή 15 Άσυλο 19 Πολεοδομικός σχεδιασμός	— Ποιότητα υπηρεσίας ^α — Ασφάλεια και προστασία ^α — Διατήρηση του οικοσυστήματος ^α	— Ικανότητα υπηρεσίας ^α — Εύκολη διαδικασία χρήσης και έκδοσης τιμολογίου — Ειδικές ποιότητες υποδομών — Φυσική προστασία ^α — Παροχή πληροφοριών — Έλεγχος επιφανειακής απορροής και αποστράγγισης — Ποσότητα χώρου πρασίνου ^α
4.6.10 Ασφάλεια και προστασία	14 Ασφάλεια	— Ασφάλεια και προστασία	— Ασφάλεια — Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και ιδιοαπόρρητο — Φυσική προστασία
4.6.11 Έξυπνες υποδομές	7 Ενέργεια 10 Πυρκαγιά και ανταπόκριση σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης 16 Στερεά απόβλητα 17 Τηλεπικοινωνία και καινοτομία 18 Μεταφορές 20 Λύματα 21 Νερό και υγιεινή	— Διαθεσιμότητα — Ποιότητα υπηρεσίας — Λειτουργική αποδοτικότητα — Ανθεκτικότητα — Διατήρηση του οικοσυστήματος	— Πληθυσμιακή κάλυψη — Τοπική κάλυψη — Σταθερότητα — Ικανότητα υπηρεσίας — Εύκολη διαδικασία για κατανόηση και χρήση — Κατάλληλη έκδοση τιμολογίου — Ειδικές ποιότητες υποδομών — Παροχή πληροφοριών — Κατάλληλο μέγεθος εγκαταστάσεων — Λειτουργική αποδοτικότητα — Έλεγχος επιφανειακής απορροής και αποστράγγισης — Ανθεκτικότητα — Πλεονασμός — Υποκαταστασιμότητα — Ταχύτητα ανάκτησης — Συμβολή στην ανθρώπινη και δημόσια υγεία
4.6.12 Κινητικότητα	18 Μεταφορές	— Διαθεσιμότητα	— Πληθυσμιακή κάλυψη — Τοπική κάλυψη
4.6.13 Υπηρεσίες βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	8 Περιβάλλον	— Αποτελεσματική χρήση πόρων — Μείωση σε αποδεκτό επίπεδο της	— Αποδοτικότητα της ενεργειακής κατανάλωσης — Αποδοτικότητα της κατανάλωσης φυσικών

ISO 37101:2016

		κλιματικής αλλαγής — Πρόληψη ρύπανσης	πόρων — Καθαρή ποσότητα αποβλήτων — Ποσότητα εκπομπών αερίου θερμοκηπίου — Ποσότητα εκπομπών ρύπων — Επίπεδο όχλησης των αισθήσεων — Συμβολή στην ανθρώπινη και δημόσια υγεία
α Παράδειγμα από ISO/TS 37151:2015, Παράρτημα Β.			

Βιβλιογραφία

- [1] ISO 9001, *Quality management systems — Requirements*
- [2] ISO 10795, *Space systems — Programme management and quality — Vocabulary*
- [3] ISO 13065:2015, *Sustainability criteria for bioenergy*
- [4] ISO 14001:2015, *Environmental management systems — Requirements with guidance for use*
- [5] ISO 14046, *Environmental management — Water footprint — Principles, requirements and guidelines*
- [6] ISO 14064-1:2006, *Greenhouse gases — Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals*
- [7] ISO 15392:2008, *Sustainability in building construction — General principles*
- [8] ISO 18091, *Quality management systems — Guidelines for the application of ISO 9001:2008 in local government*
- [9] ISO 19011, *Guidelines for auditing management systems*
- [10] ISO 20121, *Event sustainability management systems — Requirements with guidance for use*
- [11] ISO 22316, *Societal security — Organizational resilience — Principles and guidelines*
- [12] ISO 26000:2010, *Guidance on social responsibility*
- [13] ISO 31000, *Risk management — Principles and guidelines*
- [14] ISO 37120:2014, *Sustainable development of communities — Indicators for city services and quality of life*
- [15] ISO/TR 37121¹, *Sustainable development in communities — Inventory and review of existing indicators on sustainable development and resilience in cities*
- [16] ISO/TR 37150:2014, *Smart community infrastructures — Review of existing activities relevant to metrics*
- [17] ISO/TS 37151:2015, *Smart community infrastructures — Principles and requirements for performance metrics*
- [18] ISO 45001, *Occupational health and safety management systems — Requirements*
- [19] ISO 50001, *Energy management systems — Requirements with guidance for use*
- [20] BS 8904, *Guidance for community sustainable development*

¹ Υπό εκπόνηση

ISO 37101:2016

- [21] IPCC. Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation, 2012. Διατίθεται στο: https://www.ipcc.ch/pdf/special-reports/srex/SREX_Full_Report.pdf
- [22] Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future (Brundtland Report). Oxford University Press, 1987. Διατίθεται στο: <http://www.un-documents.net/wced-ocf.htm>
- [23] CHARTER OF EUROPEAN CITIES AND TOWNS TOWARDS SUSTAINABILITY (AALBORG CHARTER). 1994. Διατίθεται στο: <http://portal.uur.cz/pdf/aalborg-charter-1994.pdf>
- [24] UNITED NATIONS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS. Διατίθεται στο: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>
- [25] LEIPZIG CHARTER ON SUSTAINABLE EUROPEAN CITIES. 2007. Διατίθεται στο: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/themes/urban/leipzig_charter.pdf
- [26] TOLEDO DECLARATION ON URBAN DEVELOPMENT. 2010. Διατίθεται στο: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/newsroom/pdf/201006_toledo_declaration_en.pdf
- [27] BEAUTIFUL CHINA. *Eco-city Indicators Guidebook*. Bluepath City Consulting, 2013
- [28] LOCAL RESPONSE C.H.A.M.P. to Climate Change, Capacity Development Portal: Integrated Management System for Local Climate Change Response. Διατίθεται στο: <http://www.localmanagement.eu/index.php/cdp:home>

Προσάρτημα ΝΑ (πληροφοριακό)

Γλωσσάρι ισοδύναμων όρων και τυποποιητικές εκφράσεις

Ελληνικός όρος	Αγγλικός όρος	Αναφορά
(αένας) κύκλος βελτίωσης PDCA	PDCA	Εισαγωγή
αγροτική περιοχή	rural area	Εισαγωγή
αειφόρος παραγωγή	sustainable production	4.6.8
αίσθηση του ανήκειν	sense of belonging	4.4
αισθητήρια όχληση	sensory nuisance	Πίνακας Β.1
ακολουθιακή μορφή	sequential form	4.4
αλληλεξάρτηση	interdependence	4.6.7
αμοιβαιότητα	mutuality	4.6.7
ανάθεση σε υπεργολάβο	outsource (verb)	3.28
ανανεώσιμη ενέργεια	renewable energy	Πίνακας Α.1
αναπτυγμένες χώρες	developed countries	Εισαγωγή
ανάπτυξη ικανοτήτων	capacity building	4.6.3
αναπτυσσόμενες χώρες	developing countries	Εισαγωγή
ανασκόπηση της κατάστασης αναφοράς	baseline review	6.1.2
αναψυχή	recreation	Πίνακας Β.1
ανεπάρκεια	scarcity	4.5, Πίνακας 1
ανθεκτικότητα	resilience	Εισαγωγή, 3.33
ανθρώπινη πόλη	liveable city	4.5, Πίνακας 1
ανθρώπινο δυναμικό	human capital	4.6.8

ISO 37101:2016

άνοδος βιοτικού επιπέδου	prosperity	4.5, Πίνακας 1
ανταπόδοση	return	4.6.12
ανταποδοτικός	cost-effective	9.1
αντιπραγματισμός	barter transaction	4.6.7
ανώτατη Διοίκηση, Διοίκηση	top management	3.37
απασχόληση	employment	4.6.8
απασχολησιμότητα	employability	4.6.8
αποδιοργάνωση στο βίοτοπο	disruption to habitat	6.1.4
αποδοτικότητα πόρων	resource efficiency	4.6.8
απόθεση/τελική διάθεση	final disposal	3.20
ανοικτότητα χωρίς αποκλεισμούς	inclusiveness	4.6.7
αποσπασματικές ενέργειες	silo approach	Εισαγωγή
αποτελέσματα ΣΔ	sustainable development outcome	Κεφάλαιο 1 Σημείωση
αποτελεσματικότητα	effectiveness	3.13
αποτίμηση	evaluation	3.15
αποτύπωση/χαρτογράφηση	mapping	Πίνακας Α.1 (1)
άριστες επιδόσεις αναφοράς	benchmarking	Εισαγωγή
αρχές ορθής διακυβέρνησης	principles of good governance	3.6
άσκηση προειδοποίησης για τη Δημόσια Υγεία	practise health alert	4.6.5
αστική περιοχή	urban area	Εισαγωγή
αστικοποίηση	urbanization	Κεφάλαιο 1 Σημείωση

ασφάλεια στον κυβερνοχώρο	cyber security	Πίνακας Β.1
ωρίμανση	growth in maturity	Πίνακας Α.1
βαθμίδα ευθύνης	level of responsibility	Εισαγωγή
βελτιωμένη κινητικότητα	improved mobility	4.6.12
εμπόριο βιολογικών προϊόντων	organic trade	4.6.8
βιοποικιλότητα	biodiversity	4.6.13
βιότοπος	habitat	6.1.4
βιώσιμες προμήθειες	sustainable procurement	5.2
βιώσιμη ανάπτυξη, βιωσιμότητα	sustainable development	Εισαγωγή, 3.36
βιωσιμότητα κοινοτήτων/πόλεων	sustainable development in communities	Εισαγωγή
βιωσιμότητα, εμβιότητα	viability	3.12
βλάστηση	vegetation	9.1
δείκτες φυσιογνωμίας	profile indicators	Πίνακας Β.1
δημιουργικότητα	creativity	4.6.4
δήμος	municipality	3.3
δημόσιο συμφέρον	public interest	4.6.3
δημόσιος χώρος	public space	4.6.4
διαγενεαϊκή ισότητα	intra-generational equity	4.6.7
διακοινοτική συνεργασία	inter-community cooperation	Πίνακας Α.1
διακρατική συνεργασία	cross-community cooperation	Πίνακας Α.1
διακυβέρνηση	governance	4.6.2
Διακυβερνητική επιτροπή για την κλιματική αλλαγή	The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)	3.33
δίκαιο εμπόριο	fair trade	4.6.8

ISO 37101:2016

διορθωτική ενέργεια	corrective action	3.9
εγκαταλελειμμένη βιομηχανική εγκατάσταση	brown-field site	Πίνακας Α.1
εδαφικά όρια	territorial boundaries	Εισαγωγή
εθελοντική χρέωση	voluntary charge	Πίνακας Α.1
εθνικός οργανισμός	national agency	Πίνακας Α.1
είναι υπό έλεγχο	remain on track	8.2
εκπομπές ρύπων	pollutant emission	Πίνακας Β.1
εκπομπή αερίου θερμοκηπίου	greenhouse gas emission	3.16
ελκυστικότητα	attractiveness	4.5, Πίνακας 1
ενδιαφερόμενο μέρος	interested party	3.19
ενδογενεαϊκή ισότητα	inter-generational equity	4.6.7
ενδυνάμωση	empowerment	4.6.2
ενεργειακή διαφοροποίηση	energy diversification	Πίνακας Α.1
ενεργός συμμετοχή	involvement	6.1.5
ενεργός συμμετοχή και συνεισφορά	engagement	4.6.2, 6.1.5
ενοποίηση	integration	Πίνακας Α.1
ενσωμάτωση	embedding	Πίνακας Α.1
εξοικονόμηση πόρων	resourcing	Πίνακας Α.1
έξυπνες υποδομές	smart infrastructure	4.6.11
εξωτερική επιθεώρηση	external audit	3.2
επαγγελματική επάρκεια	competence	3.5
επαγγελματική ζωή	work life	4.6.8

επένδυση	investment	4.6.8
επιδόσεις	performance	3.29
επιθεώρηση	audit	3.2
επικοινωνιακή εκστρατεία	campaign	Πίνακας Α.1
επιλεξιμότητα παροχών	benefits eligibility	Πίνακας Α.1
επιπτώσεις	impact	3.17
επιστασία	stewardship	Πίνακας Α.1
επιφανειακή απορροή	surface run-off	Πίνακας Β.1
επιχειρησιακό πλαίσιο	organizational framework	Εισαγωγή
επιχειρησιακό σχέδιο	business plan	6.1.1
επιχειρησιακός στόχος	operational objective	5.2
έρευνα	research	4.6.4
εσωτερική επιθεώρηση	internal audit	3.2
εταιρισμός πολλαπλών συντελεστών	multi-actor process	Εισαγωγή
ετοιμότητα	preparedness	4.5, Πίνακας 1
ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	emergency preparedness	4.6.5
ευημερία	well being	Πίνακας Α.1
ευφυΐα	smartness	3.35
ηθική πολιτική τροφίμων	ethical food policy	4.6.8
θεματικός τομέας	discipline	3.2
ιδιοαπόρρητο δεδομένων	data privacy	Πίνακας Β.1
ιδιωτικότητα	privacy	4.6.10
καινοτομία	innovation	4.6.4

ISO 37101:2016

καταλληλότητα	appropriateness	9.1
κατανάλωση	consumption	4.6.8
κήπος πόλης	city garden	Πίνακας Α.1
κοινά οφέλη	shared benefits	
κοινότητα, πόλη	community	3.4
κοινοτικές υποδομές	community infrastructure	4.6.11
κοινοτική ταυτότητα	community identity	4.6.6
κοινοτική υγειονομική περίθαλψη	community healthcare	4.6.5
κοινοτική χρηματοδότηση	community-based funding	4.6.4
κοινωνικές μεταβολές	social mobility	4.6.7
κοινωνική ενσωμάτωση	social integration	Πίνακας Α.1
κοινωνική ένταξη	social inclusion	4.6.2, Πίνακας 2
κοινωνική κινητικότητα	social mobility	4.5, Πίνακας 1
κοινωνική συνοχή	social cohesion	4.5, Πίνακας 1
κριτήρια επιθεώρησης	audit criteria	3.2
κύκλος ζωής	life cycle	3.20
λύματα	grey water	Πίνακας Α.1
μείωση σε αποδεκτό επίπεδο	mitigation	4.5, Πίνακας 1
μετατροπή ενέργειας	energy transformation	Πίνακας Α.1
μετρικό στοιχείο	metric	3.23
μη μηχανοκίνητη κυκλοφορία	non-motorized traffic	4.6.12
μη νομισματική συναλλαγή	non-monetary transaction	4.6.7

μη συμμόρφωση	nonconformity	3.25
μήτρα ωρίμανσης	maturity matrix	10.2
νεοφυείς επιχειρήσεις	start-ups	4.6.8
οικονομική αλληλεπίδραση	economic interaction	4.6.12
οικονομική διαφορετικότητα	economic diversity	4.6.8
οικονομική κρίση	economic shock	4.5, Πίνακας 1
οικοσύστημα	ecosystem	3.11
ορόσημο	beacon	Πίνακας Α.1
παιδική μέριμνα	child care	Πίνακας Α.1
παράδοση	rootedness	4.5, Πίνακας 1
παρακολούθηση	monitoring	3.24
παρακολούθηση προόδου	tracking progress	9.1
πεζόδρομος	footpath	Πίνακας Α.1
περιβάλλον	environment	3.14
περιβάλλον διαβίωσης	living environment	4.6.9
περιβάλλον εργασίας	working environment	4.6.9
περιβαλλοντική επίπτωση	environmental impact	4.6.9
περιβαλλοντικοί πόροι εν ανεπαρκεία	scarce environmental resources	4.6.10
περιθωριοποιώ	marginalize	4.6.7
πιθανότητα εμφάνισης	likelihood	3.34
πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού	context of an organization	4
πλανητικοί περιορισμοί	planetary boundaries	4.6.2 πίνακας 2
πλεονασμός	redundancy	Πίνακας Β.1

ISO 37101:2016

πληθυσμιακή κάλυψη	population coverage	Πίνακας Β.1
ποδηλατική διαδρομή	cycle path	Πίνακας Α.1
ποικιλομορφία	diversity	Πίνακας Α.1
πολεοδομικός σχεδιασμός	urban planning	Πίνακας Β.1
πολιτιστική ταυτότητα	culture identity	4.6.6
πολυθεματικό σχήμα	cross-issue scheme	Πίνακας Α.1
πράσινη στέγη	green roof	Πίνακας Α.1
πρόβλεψη	anticipation	4.5, Πίνακας 1
πρόληψη εγκληματικότητας	prevention of crime	4.6.10
πρόνοια	welfare	4.5, Πίνακας 1
προσιτότητα	affordability	4.6.6
προϋπόθεση	precondition	Εισαγωγή
πρωτοβουλία	endeavor	5.2
ρεύματα	stream flow	9.1
σήμανση πληροφοριών	information signage	Πίνακας Α.1
σκοπός της κοινότητας/πόλης	community purpose	Εισαγωγή
στάθμη ευφυΐας	level of smartness	Εισαγωγή
στόχος	objective	3.26
στρατηγικός προσανατολισμός	strategic direction	5.1
συμβίωση	living together	4.6.7
συμμετέχω πιο ενεργά στην πρόληψη	become proactive	Εισαγωγή
συνδυασμένη επιθεώρηση	combined audit	3.2

συνεκτικό πλαίσιο	coherent framework	Πίνακας Α.1
συνεργιστική επίπτωση	synergistic impact	6.1.4
συνεχής βελτίωση	continual improvement	3.8
σύστημα μεταφορών	transport system	4.6.12
συστηματική και συνεκτική	structured and consistent	Εισαγωγή
τεκμήρια επιθεώρησης	audit evidence	3.2
τεκμηριωμένες πληροφορίες	documented information	3.10
τοξική εγκατάσταση	toxic site	Πίνακας Α.1
τοπική Αυτοδιοίκηση	local government	3.3
τοπικό εμπόριο	local trade	4.6.12
τοπικός φύλακας	local warden	Πίνακας Α.1
τράπεζα τροφίμων	food bank	Πίνακας Α.1
τρόπος ζωής	lifestyle	4.6.6
υγεία ρεύματος ποταμού	river course health	Πίνακας Α.1
υγιεινή	sanitation	Πίνακας Β.1
υγιής προληπτική πρακτική για τη δημόσια υγεία	sound public health preventative practice	4.6.5
υπηρεσία πόλεων	city service	9.1
υπηρεσίες κινητικότητας	mobility services	4.6.12
υπηρεσίες οικοσυστήματος	ecosystem services	3.12
υποκαταστασιμότητα	substitutability	Πίνακας Β.1
υποχρεώσεις συμμόρφωσης	compliance obligations	3.6
υποχρέωση λογοδοσίας/ λογοδοσία	accountability	3.1
φιλανθρωπικό έργο	charity	4.6.5

ISO 37101:2016

φυσική προστασία	physical security	Πίνακας Β.1
φυσικοί πόροι	natural resources	Εισαγωγή
χάρτης πορείας	route map	10.2
χρήση γης	land use	4.6.10
χρονική κάλυψη	temporal coverage	Πίνακας Β.1
χώρος πολιτιστικής κληρονομιάς	heritage site	Πίνακας Α.1
χώρος συλλογικής διαβίωσης	collective living space	4.6.4